

Улюблені
вірші про
кохання

жіночий примірник

Улюблені
вірші ^{Про}
О
кохання

жіночий примірник

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

ББК 84.4Укр-512,
У47

Вона — не він... Жінка — не чоловік...

Але кохання — одне.

Зі своїми законами і беззаконням,

зі своїми снами і безсонням.

Але Поезія — одна.

У цій книзі — писана на чоловічому діалекті.

ISBN 966-408-109-4

© Щавурський Б., упорядкування, 2007

© Навчальна книга — Богдан, художнє оформлення, 2007

Колискова

спи моя кохана засинай
все минеться навіть ніч минеться
голосом пролившись через край
тінь моя до тебе доторкнеться

пригорнувшись втомленим крилом
до твоїх ласкавих оченяток
тінь моя освячена тешлом
буде біля тебе засинати

будуть кучерявитись зірки
і моя ласкава колискова
то відпустить то пригорне знову
і не відпускатиме віки

неймовірно легко уночі
жити нам що цілий світ забули
спить кохана на моїм плечі
зздристь бог так солодко заснула

Андрусак Іван

сонна осінь з голубами янголів.
щось воно на денці тік то так.
я б тобі повірив би та я б тобі
хоч би ялось, та подав би знак —

най би не бровою, то бровинкою,
най би розговівся і затих,
алебастровим цілунком викупив
від ламкої — в крапельку — води.

вітер заголив би небо лев'яче,
стер би з ока темних голубів.
хтось та й звикне,

щось та й перемелеться,
от би тільки знак подав тобі.

але ще цілунки непроявлені,
ще душа не встоялась в душі,
і збирає осінь теплих янголів,
у вологий із лози кошіль.

і ростуть тумани, наче яблука,
і пантрують ласо кожен звук.
я б тебе, та я б тебе, та я б тебе
нині вже не випустив із рук,

Андрусак Іван

обійняв би лагідно і лакомо,
від зорі холодної укрив.
я тебе усього світу знаками
кличу тебе, кличу тебе, кли...

Андрусак Іван

нас зостанеться двоє
і життя золоте
і настояна хвоя
наші сни обплете

за дощами і димом
як безодня тонка
разом з нами ітимає
кучерява ріка

за птахами і вітром
буде вітер і птах
тонкоокого світу
течія золота

попід зоряним роєм
де обійм сповиття
нас зостанеться двоє
і почнеться життя

і ці сніги шляхетного покрою —
тонка й сипуча Божа благодать —
війнуть подолом і пошурхотять
грайливо й тепло слідом за тобою,

і брунька продихатиме кору,
іще тонку, іще не задубілу —
так перше слово, ніби перше тіло,
живцем перелетіло на вітру,

і солодко торкнуло білоту —
не видихай — вона, тонка як небо,
стікає з тебе, витікає з тебе,
виказуючи бруньку золоту

Антонич Богдан-Ігор

Елегія про ключі від кохання

1

Зелений лист, крилатий ключ,
і веретено і обруч,
і знов сп'яняє, як сп'яняла,
похмільна юності кабала.
Палати знов і знову мерзти,
кохати знов і знов п'яніти!
На пальці елегійний перстень,
на серці елегійний квітець.

Містечко в сяйві ночі біле.
Невже ж тут друзів не згадать?
Росли ми разом і п'яніли,
кохаючи палких дівчат.
Таїлися від мрій бентежних,
вдавали гордих і твердих
і рвались в обшири безмежні,
що нам стелилися до ніг.
Дарунків повна юність світла,
мов скриня сповнена скарбів,
та мрія — ночі тьмяна квітка —
вела, де обріїв межа
манила, мов любовний спів.
Щербились леза на ножах,

Антонич Богдан – Ігор

і спалювались поривання.
Квітчались місяцем доми,
і тремтячи кохали ми,
хоча соромились кохання.

Почалось так: жарким тюльпаном
горіло сонце юним снам.
Дзвонила в ста фортепіанах
омелодійнена весна.
Смички, мов луки, вигинала
і веретена обертала,
ячала сотнею скрипок,
в криницях м'ятних напувалась,
рядном квітчастим розстелялась
і сипала пісні й пісок.

Пригадуєш: весна горіла,
немов закохане дівча.
Навпроти вийшов ти несміло
невловне щастя зустрічать.
Пригадуєш: циганський вітер
дівчатам поцілунки крав.
Кохання сім гарячих літер
на твоєму серці написав.

Пізнались ми. Весна дзичала,
немов стріла, що небо тне.

Антонич Богдан - Ігор

Кохала і з коханням в'яла
дівчина, сп'янена вогнем.

Листар носив листи зелені,
листи шуміли. Ех, весна!
Плету пісні на веретені
про молодість, що промина.

2

Ночами грала окарина,
співали басом ковалі.
Несмілий і палкий хлопчина
не вмів знайти кохання слів.
Співали ранком білі теслі,
крутився колом дім ткачів.
Кохання мапу хлопець креслив,
весни дванадцять обручів.

Так народилась пісня в серці,
все замінилося у спів.
На амбразурі місяць сперся
й по шибі, мов краплина, сплив.
Вдивляючись в уста, що кличуть,
в розсміяних очей вогні,
різьбив ти в пам'яті обличчя,
щоб перелить його в пісні.

Антонич Богдан – Ігор

Кохав і зраджував кохану,
та пісні ти не обманив.
Їй завжди вірний, в північ тьмяну
ходив шукати в лісі слів.

Отак сплелись життя і пісня,
переливаючись в одне.
Одчай натхнення й радість пізня.
Куди ж ведуть слова мене?
Кохання й розпач так пізнало
жадібне серце юнака.
Устам лакомим завжди мало
палючих поцілунків. Так
перетремтіло, продрижало,
зажевріло, і відлунало,
і спалахнуло, і зів'яло,
в болючу пісню перейшло.

Мов строф гончар, що ліпить дзбани
з розспіваної глини слів,
промінюючи плач і сміх
в ліричне ремесло й купецтво,
невтишним серцем зрозумів,
що речі дві найкращі з всіх:
ясне кохання

й похмуре мистецтво.

Антонич Богдан-Ігор

Співали ранком білі теслі,
на веретенах сміх ткачів.
Палючі строфи хлопець креслив,
весни дванадцять обручів.

Листар носив листи зелені,
листи шуміли. Ех, весна!
Плету пісні на веретені
про молодість, що промина.

Співають весняні ключі,
дзвенять черлені обручі,
і знов палає, як палала,
п'янлива юності кабала.

Яворова повість

13

Мала балада

Мав дяк в селі найкращу доню,
дівчину явір покохав.

Почула плід у своєму лоні
по ночі, п'яній від гріха.

Дізнавшись, дяк умер з неслави,
мов ніч похмурний був і гнівний.

Кущем, як мати, кучерявим
росте син явора й дяківни.

Бажан Микола

Перший сніг

І тільки твій слід на сріблястій пороші,
Відтиснутий синьою тінню слідок,
І серцю так легко від теплої ноші
Нешумних, мов падання снігу, думок, —
Вони облягають покровом хвилястим
Зашерхле, заходжене серце моє,
І чую — під тонко похрустливим настом
Раптово весінній струмок заграє,
І серце пульсує, як брунька бринлива,
В примаренім мною квітневім теплі,
І навстіж розкрилося небо, і злива
Краплинами грати іде по землі, —
Вони, мов іскристі, дзвенючі серіжки,
На біло-рожевому вітті беріз
Ледь-ледь повисять, похитаються трішки,
І скотяться бренькотом струнним униз.
І стане весна... І запахнув весною
Цей перший, іще боязкий, снігопад.
Ти — поруч. Ми входимо вдвох із тобою
В напоєний мжичкою музики сад.
Співзвуччя колишуться,
 сплівшись, як трави,
Мелодія в'ється, як світла тропа, —
По ній в білосніжні простори уяви
Повільно й вгамовано серце вступа.

Бажан Микола

Я бачу крізь тиху, мов шепіт, порошу
Наш день, нашу путь,
нашу віру, наш крок.
Схиляюсь і ніжно в долонях підношу
Твій, вибраний з теплого снігу, слідок.

Бедрик Юрій

Єва

Садам також справдавна сниться сад
З ласицями, що в'ються в насолоді,
Там віщий птах не вкаже слав і знад,
Та янгол там чомусь уже на вході.

То сад, ізвідки вигнано сади,
Немов тебе із тебе, як із саду.
А джерело, вподібнене свічаду
Надбитому, нагойдує: «Дійди».

І обрис твоїй у кожній скалці скла
Воскреслого — скрадає інші очі:
Одні регочуть, інші чезнуть в ключчі
Падінь, пожеж, ножів. Але числа
Тобі немає. Ти вже відійшла.

Чи: віднайшла. Себе серед води
В струмках планет не знаючих параду.
І бачиш, як до втраченого саду
Тут моляться опівночі сади...

Так тихо, мов ніхто і не відчув,
Світ похитнувся, і місяць з неба з'їхав,
І ти пропав, якщо ти справді був,
І задихнувся, якщо ти справді дихав,
І віднайшов собі на все життя
Замість принади вічної тієї —
Чудне і неминуче почуття —
Любов до міфа про любов до неї...

Бойчук Богдан

Дві пісні

I

Я бачу все:
час зморшками обличчя зриє,
а теплі коси
вкриє іней
незчисленних зим.

Я бачу...

Висохлі уста,
як листя, шелестітимуть
незрозуміло.
В очах — не ласка,
тільки біль.

Я бачу і люблю.

II

присіла
розклавши коліна.

взяла у долоні
вагітність

спроквола лягла.

Бойчук Богдан

в утробі
тремтіла дитина,

по ній
розливалася млюсть.

і знала:
спочатку був біль,
а не слово,

кінець буде біль.

Бойчук Богдан

20

Подорож з учителем (поема)

Ц, 31

Бо пам'ять — це криниця споминів,
У ній лице її збережене,
Несу його життям надлюманним,
А черти, мов різцем, вмережані.

Стікають пальцями схвильовані
дівочі коси в гавань білу,
до рук моїх, мов спомини,
пришило тіло.

Вінграновський Микола

Ти плачеш. Плач. Сльозам немає влади.
Нема закону, перешкод нема.
Ти плачеш. Плач. Втішати я не ладен.
Душа моя холодна і німа.

Дорогоцінні дні я біля тебе знищив,
За спалені роки нічого не просив я.
Навколо тебе в їхнім попелищі
Росте покора і росте безсилля.

Я думаю: у цім твоєму світі
Небудь-коли в ім'я смачного сну
Мене ти зрадиш й викинеш на смітник,
Як знуду за тобою навісну.

Як мало ненавидіти й любити!
І як багато жить, щоб тільки жити.

Вінграновський Микола

Прицокало, прибилося, притекло,
Припало, пригорнулось, причинилось,
Заплакало і — нікма утекло
Чорняве полум'я з печальними очима.

22

До телефону — він його не бачив.
Хоч телефон — сюди-туди: нема!
А ніч, а дощ, а град по ринвах скаче,
І груша з грушами прибилась до вікна.

Прицокало, прибилося, прилюбилось...
Узяв у голову, чи, може, так — приснилось!

Чорняве полум'я, чорняву ту завію
Узяв у душу, як блакитний сон.
А чути плач — то плаче телефон,
Просунувши у ніч свою холодну шию.

Вінграновський Микола

Цю жінку я люблю. Така моя печаль.
Така моя тривога і турбота.
У страсі скінчив ніч і в страсі день почав.
Від страху і до страху ця любовота.

Аби ще в жні́ва — то було б іще...
Але ж ні жнив — до жнив, до них далеко...
Цю жінку я люблю, і цю любов-лелеку
Не радістю вкриваю, а плачем.

Воно мені, мабуть, так мало бути.
Мабуть, воно так сказано мені.
Бо так вже склалось — не забудь, не збути,
Не призабути навіть уві сні.

Як чорний чай, як чорний чай Цейлону,
Мені це літо впало у лиман...
Цвів молочай. Посічкану солому
Везли з гарману — даленів гарман...

Вінграновський Микола

Коли моя рука, то тиха, то лукава,
В промінні сну торкнеться губ твоїх
І попливе по шиї і небавом
З плеча на груди, із грудей до ніг...

Коли твоя рука солодка, ніби слава,
Червоноооким пальчиком майне
В лимонній тиші і коли мене
У темну глибину повергне темна слада —

У білій лодії тоді ми плівемо
По водах любощів між берегами ночі:
І голоси у гніздах ластівочі
Стихають тихо... Золоте кермо

Заснулої хмарини понад полем,
І спить рука в руці, і на щоді
Краплина щастя, виказана болем,
До ранку світиться...

Вінграновський Микола

■

Ходить ніч твоя, ходить ніч моя,
Їм не велено ночувать.
Коло кола ти, коло кола я —
Велим-велено начувать,
Що то ніч твоя, що то ніч моя,
Що то ти є ти, а то я.

Де рука твоя, де рука моя —
Не живе там ніч золота.
Коло кола ти, коло кола я,
Заліта душа за літа...

Вінграновський Микола

У синьому небі я висіяв ліс,
У синьому небі, любов моя люба,
Я висіяв ліс із дубів та беріз,
У синьому небі з берези і дуба.

У синьому морі я висіяв сні,
У синьому морі на синьому глеї
Я висіяв сні із твоєї весни,
У синьому морі з весни із твоєї.

Той ліс зашумить, і ті сні ізйдуть,
І являть тебе вони в небі і в морі,
У синьому небі, у синьому морі...
Тебе вони являть і так і замруть.

Дубовий мій костур, вечірня хода,
І ти біля мене, і птиці, і стебла,
В дорозі і небо над нами із тебе,
І море із тебе... дорога тверда.

Вінграновський Микола

Не починайся. Ні з очей,
Ні з губ мені не починайся.
В Холодній Балці сон тече —
Не снись. Не звись. Не називайся.

Труїти душу кожен раз
Я вже не можу — будь я проклят!
Пищать дощі, і води топлять
І душу, і терпіння, й час...

Степліло подихом легким,
Степліло в прикрощах минулих
Тепло заснулої руки,
Тепло щасливих губ заснулих.

Вінграновський Микола

Не руш мене. Я сам самую.
Собі у руки сам дивлюсь.
А душу більше не лікую.
Хай погиба. Я не боюсь.

Переживу. Перечорнію.
Перекигичу. Пропаду.
Зате — нічого. Все. Німію.
Байдужість в голови кладу.

Одне я хочу: старій швидше,
Зів'яльсь очима і лицем,
Хай самота тебе допише
Нестерпно сірим олівцем.

Погасни. Змеркни. Зрабся. Збийся.
Збалакайся. Заметушись.
Офіціантським жестом вмийся,
Але — сльозою не молись.

Не — відбувалось. Не — тремтіло.
Не — золотіло. Не — текло.
Не — полотніло. Не — біліло.
Не... — Господи!.. — не — не було!..

Вінграновський Микола

Як танський фарфор — все минає:
Корою, снігом, рукавом...
Лише бджола своє співає
Над малиновим будяком.

Вінграновський Микола

Ще під інеєм човен лежав без весла,
Ще не скреснув мороз, далина не воскресла —
З того боку снігів задиміла весна,
Білим димом снігів засиніло за Десну.

Я тебе обнімав, говорив, цілував,
Цілував, говорив, обнімав — обнімаю,
Говорю і цілую — вже привидом став
З того боку снігів, цього боку немає...

Не минайся мені. Я вже прошу судьбу.
Я вже прошу судьбу — могокан з могоканів —
Я вже човен в снігах. Я в сніги вже гребу.
Лиш Десна молода... молодесенький Канів...

■

Вас так ніхто не любить. Я один.
Я вас люблю, як проклятий. До смерті.
Земля на небі, вечір, щастя, дим,
Роки і рік, сніги, водою стерті, —
Вони мені одне лиш: ви і ви...
Димлять століття, води і народи...
Моя ви пам'ять степу-ковили,
Зорі небесний голос і свободи.
Дивіться, гляньте: мій — то голос ваш:
Як світиться він тепло на світанні...
Я вас люблю, як сіль свою Сиваш,
Як ліс у грудні свій листок останній.

Вінграновський Микола

■
Що сама тоненька, як бриндуша,
Бистроцвітна, як бриндуша, теж...
Придушила душу й далі душиш,
Дихать мені, диху не даєш.

Мало тобі, бачиш, тобі мало
Рук моїх німих і не німих —
Я божився, клявся я вокзалом
Утекти, але утекти не міг.

Гоїв, гоїв, давні гоїв рани,
Як нові димлять вже, наче дим, —
На старі на золоті кайдани
Молоденькі впали кайдани́.

Вінграновський Микола

Поглянь і глянь: з-за весен зими стали.
Настав той день, я думав — промине.
Осіnnими імлістими устами
Не бий, не ріж, не дорізай мене.

Дивись: моря. Дивись: мій погляд — поле.
В легкій руці легке перо ячить,
І степ за полем, щастя попід бодем,
Попід тихеньким бодем, що мовчить.

Не йди, а глянь. Дивись, пошерхотіли
З осінньої нетихої плавби
Очерети. Очерети вчамріли.
Люби мене. Нікого не люби.

Вінграновський Микола

34

■
Країно чорних брів й важких повільних губ,
Темнавих губ, що їх не процілуєш,
Як тепло ти лежиш! як тепло ти німуєш!
І понад нами місяць-однолюб!

Лиш очерет навстоячки щось пише,
Навпомацки по шепітній воді,
І над водою й очеретом тиша
Виводить в небо зорі молоді.

Там час себе по ниточці тороче,
А тут, а тут, де все тривога й щем,
Де до душі душа притислася і хоче
Іще, іще!.. але куди ж іще?..

Вінграновський Микола

Сеньйорито акаціє, добрий вечір.
Я забув, що забув був вас,
Але осінь зійшла по плечі,
Осінь, ви і осінній час,
Коли стало любити важче,
І солодше любити знов...
Сеньйорито, колюче щастя,
Хто воно за таке любов?
Вже б, здавалося, відболіло,
Прогоріло у тім вогні,
Ступцювало і душу й тіло,
Вже б, здалося, нащо мені?
У годину суху та вологу
Відходились усі мости
І сказав я — ну, слава Богу,
І, нарешті, перехрестивсь...
Коли ж — здрастуйте, добрий вечір...
Ви з якої дороги, пожежо моя?..
Сеньйорито, вогонь по плечі —
Осінь, ви і осінній я...

Похмура графіка лісів,
Сніги пошерхлі березневі.
І розпач поруч мене сів —
Ну як, ну як мені без неї?

Вона і так була, як мить.
Метелик, що влетів до льоху.
Не вицвіте, не одболить,
Не перебудеться потроху.

Ти десь тихо живеш — від вугла до вугла,
Але я тебе пещу у несамоовитім
Серці. Дівчинко! Знала б ти, де ти була!
До яких я тебе приміряв красвидів!

Твоє гумове ім'я влилось. Як оцет
В дістичне життя, у фальцет вечоровий.
Понабились у кров, і в печаль, і в райцентр
Твої очі, і губи, і брови.

Миготять вечори. Кольори. Городи.
Сходить сум. Кам'яніють гризоти...
Щось у світі комусь. А мені оце — ти.
Повсякчас... Над усі горизонти...

■
А, може, це і називають щастям? —
Морозний дим. Дві радісні ноги.
І рік новий, що тільки-но почався,
Іскристо ліг на голубі сніги.

І вулиці розстебнутий кожушок.
І кругле сонце світить і сіда.
Небесні барви колисають душу
І входять в дім на комірці пальта.

І жінка йде — узять оце б і вкрасти.
Вона, мабуть, не проти, коли б я...
Та інша є. Душа її пухнаста
І тепла — мов тримаєш голуб'я.

Колись вона в мені давно
Жила, як в ніші.
Була зима. Було вино.
Писались вірші.

Так різно нам везлось обом
І йдеться далі.
І що ж воно було — любов,
Чи знаки долі?

І хто ж гадав, що знову — сніг,
Що скрипне ліжко,
І спину знову вигне гріх,
Неначе кішка...

Причащуся Києвом з гори.
Він мене потер, але не витер.
По кишнях, як завжди — вітри.
Але і в крові ж — поки що вітер.

Хай ладна печаль віолончель,
Та здаля, в судьбу мою задощену
Линуть ластівки твоїх очей
Й в'ються над Михайлівською площею.

Господи! Ще б зиму цю — овва, —
Перебуть, бо так душа знекровлена.
І діждатись див. А є дива,
Раз ти все ж за щось мені дарована...

Герасим'юк Василь

Я промчався тунелем тих літ,
де лиш протяг і втома,
і малим повернувся на світ,
та змаліли і вдома

ті великі боги і дідьки,
що в дитинстві лякали.
Я сказав про підземні стежки,
і мене не впізнали.

А тебе я, кохана, впізнав,
хоч не пахла, як злива,
із холодних космацьких отав
твоя посмішка сива.

Хоч весільний твій кінь не носив
ні барвінку, ні рути,
хтось волосся твоє розповив...
Може, протяг забутий?..

Я руками тебе обів'ю,
як тремтливу морелю, —
наче білу сорочку твою
втягне

в пащу

тунелю.

Герасим'юк Василь

Коса

Я сказав собі так: «Ти не зодчий цих стін.
Ти народжений жінкою в муках, ти син
нерозумний, що падав і падав».

І було мені так: ранок, вечір — одне.
Ті забули мене, що любили мене.
Я упав. Я зламався. Я зрадив.

Не провал, не обвал, не сповзання, не зсув.
Я прозріння їй не знав. Я натхнення забув.
Дні і ночі замкнулися в коло.

Доки маски міняли мої вчителі
для нової маланки на рідній землі,
я згадав, що скінчилася школа,

і сказав собі так: «Ти не зодчий цих стін.
Тобі вистачить власних провин і колін
тільки впасти, а це не pomoже —
забагато, кого вже ніщо не спасе.
Навіть вітер, що зносить, несе їй не знесе,
бо куди нас поносить, Боже?»

І було мені так: ранок, вечір — одне.
Соломинка, яка ще тримала мене,
стала тоншою за соломинку.
І сказав я собі: «Так було їй буде так».

Герасим'юк Василь

І тоді розповів мені сивий вояк
восени, уночі, про жінку.

Зимували вони у землі. Не одна
є зимарка у горах самотня й сумна,
Але їм у зимарці — не можна,
їм — лише у землі. І не день і не два...
Та настане весна. І настане трава.
І настане ловитва безбожна.

З ними жінка була. У землі розплела
свою чорну косу. І сокиру дала
найгрізнішому в руки: «Не хочу.
Відітти». Той узяв. Озирнувся, як тать.
Зблід. Немов йому шию біленьку рубать.
І промовив, заплющивши очі:

«Я чесатиму сам. Скільки треба. Засни».
«Відітти», — вона плаче. А він до весни
чеше косу. Розчісує косу.
Хай усе на землі у крові і в золі —
є живі і в землі! І між ними, в землі
він розчісує чорноволосу.

По війні десять літ — у землі десять літ
зимували. Щоб знову піднятись на світ,
розчеши чорну косу, вояче!
Настарай за ці зими на землю дощу!

Герасим'юк Василь

(Так він чеше — як плаче, й не чути плачу).
Хай ніхто під землею не плаче!

(Косу чеше!) Не дасть вона спати змії.
Скине іскри свої у долоні твої —
ще забавиться доля з тобою!
Ти вже рвешся на світ? Ти на цей не спіши.
Чорну косу чеши. Чорну косу чеши.
Твердь, як смерть, над тобою з косою.

А весна захлинається! Тепла, як грудь
у землі — аж потоки над вами ревуть!
Хай ревуть. Скоро стане їм легше —
вийде жінка на сонце! На перші громи!
Поможи їй — волосся на руки візьми.
Хай сама в перших травах розчеше.

Що потому, вояче?

«Потому нема.

Чи цікавить геройство? тортури? тюрма?
Може, зрада? відступництво? Може,
доля кожного з нас аж по нинішній час?
Міг би я розказати про кожного з нас,
Але це тобі не допоможе».

Герасим'юк Василь

Я в тебе запитав
 дорогу до зірок.
Я не картав себе
 за цей небесний порух.
Бо скоро буде мла,
 бо скоро буде змок.
А потім буде ніч,
 а потім буде морок.

Ти надійшла мені.
 Настала ти мені
на весь мій білий світ,
 на темний мегаполіс,
щоб я промчав цю ніч,
 як месник на коні, —
на голос твій, на зойк,
 на голос твій,
 на ГОЛОС.

Герасим'юк Василь

46

■
За нашу днину я тобі віддам
ці гори, ці черешні між лісами.
Вони тремтять, вони цвітуть між нами,
й це може називатися життям

у царстві божім. Хай — єдина мить.
Один лиш подих. Крок лише єдиний.
Неізречений черешневий іній
над небесами темними тремтить!

Сліпу свободу видихнемо!

Грім

наде в потоки — вірить тільки водам,
бо царством задихається господнім,
бо страхом захлинається людським.

Герасим'юк Василь

48

■
Переписую знову чомусь
куці ролі забутої драми,
і повірять, як завше, боюсь
в те, чого і не буде між нами,
в те, чого на землі не бува...

Та на землю до мене зійдеш ти,
щоб забув я жорстокі слова,
їх нічні, поголовні арешти.
Так виносить вода дзвонкова
з-під каміння пелюстку черешні.

Чураївна

...Одцвіте, наче сонях, колишне село,
І Маруся зів'яне, як м'ята.
І рушник одцвіте — перебите крило,
На якому уже не літати.

І не треба ні крику, ні сліз, ні журби,
Коли доля цвіте під нагасм.
Затужив би весільний смичок по тобі,
Але й пісні такої немає.

Ще стоятимуть ночі, мов чорна вода,
І по них біла пісня пливтиме.
І сама ти — як скрипка. І тільки шкода,
Що нема скрипаля на Україні.

Боже мій! Ні словечка не мовлю про час,
Не озвуся, не помолюся...
Тільки, може, і є той скрипаль серед нас,
Але як же йому без Марусі?!

Так минає не осінь, і лід так не тане, як ти,
Моя тиха і ніжна, і перша, і майже остання,
Молодесенька мріє печалі і самоти,
Що надії і сні називала коханням.

Що залишимо оку, а що — язикатій душі.
Майже зовсім нічого не лишимо
серцю дурному.

Посміхайся забутій сльозі, але не воруши
Ні забутих листів, ні золи півзабутого дому.

І минало тобі, і світилося словом простим,
І піски заступали твій сон і були не манною.
І немає. Нічого немає. Хіба поза тим
Нерозгадана єдність свічі і вогню
над тобою і мною.

Той білий-білий світ, який не перейду,
Ту дівчину, яка немислима без нього,
Вертаю самоті, як зірку молоду,
Як стомлену ходу відлуння мовчазного.

І цнота, і тепло, і трішечки весни
Задмухали вікно, на потім залишили
Передчуття гріха, передчуття вини,
І болісну сльозу, і ненависть безсилу.

І падає душа у стоптану траву,
А ти її малюй на білому обрусі —
Прокушені уста і зламану брову,
Відьмацьку сивину і золото у вусі.

Це кров. Це дикий степ. Це воля і пітьма.
Це доля крижана і попіл на обличчі.
Це білий-білий світ, якого вже нема.
І дівчина, яку ніколи не покличу.

Гірник Павло

Говорилось аби
і не дбалось, але надавалось.
Наче йшов коло
Львова, що вчора ще Кисвом був.
І не мова — а так,
підсвідомо наслуханий галас —
Але де — у корчмі, у дорозі?
Не знаю. Забув.

Бо нічого не знаю.
Пісок вже мовчить коло скроні,
І вода як відлуння тече,
а напитись нема.
Озирнись і подай мені
руки терпкі і холодні,
Я тобі помовчу,
мене більше ніщо не трима.

Я усе поховаю
ще й землю тоді зарівняю,
Ні хреста не поставлю,
ні каменя, ні патичка.
Хай ніхто не питає,
як шаблею землю копаю,
І яка ти була, і яка ти,
яка ти, яка...

...А пам'ятаєш
перший наш ставок,
де я гадав на пелюстках нагідки?
Мов листу в ньому
стишених качок,
яких не знати ї натрусило звідки.

Качки ще не летять...
Ще є вода!
Ї хоч ліс похнюпився,
прочитаний вітрами,
качки ще полишаються між нами,
як мова губ,
навічно молода!

День зустрічі, як день розлуки, —
довпізнаю Тебе щораз...

А боже-

вільні наші руки

ще довго думають про нас.

А боже-

вільні наші очі

ніяк не стомляться летіть

назустріч воскресилій ночі,

у паморочну заметіль...

І боже-

вільні наші душі

випростують самі себе

не на мережаній подушці —

на грудях молодих небес!

Душа моя наївною була:
вона собі раділа та літала
й нічого ліпшого, напевне б, і не знала,
якби Тебе не стріла край села.

Над тим селом хурделиця цвіла,
і в тім цвітінні гуком Ти стояла,
немов давно вже достеменно знала:
душа ця захистить Тебе од зла...

Я зупинився.
Зупинився й світ!
І довго ще спадало листя з віт...
А Ти — цвіла! Вогніла, як примула.

Але чому ж це, чиста, добра сило,
Твоє село по мені голосило?!
Душа моя злякалась і заснула.

Грабовський Віктор

Тобі чужа сумна моя душа,
що, мов залітна іграшка малоспівна,
визбирує слова по шпоришах,
а не штукує вуличного шівня?
Вона зозулиться тепер.
Нехай хоч так.
Не все ж їй тьохкати понад безсонням?
Але ж ціна тій пісні не дурняк,
якщо за нею сохне юний сонях?
Скажи лиш їй: «Зозулько, заспівай!»
Вона знайде Тебе
хоч на край світу —
тихенько сяде над самий Дунай
та й пригадає:
нашу хату, літо...

Грабовський Віктор

...Ще не зима... Ще тільки падолист —
на все життя ще стачить нам кольорів!
Цілуй мене так само, як колись,
коли я вперше сном твоїм захворів...

Були ж у ньому зорі, солов'ї,
цвіло щасливе й нелукаве слово...
Любила ти сумні пісні мої —
мене ж, сумного, мала лиш за сховок.

А де сховатися теперечки мені?
Куди втекти від цього злого болю,
що протинає кригою стерні
той колосок, який дозрів тобою?

Вишалоє до тла мене любов...
і не втекти від ранньої завії...
Та між вогнем і кригою я знов
тебе чекаю і про тебе мрію.

Самота

Цей вечір нудить самотою,
хоч самота його — моя,
бо стежечкою золотою
цвіте на нім твоє ім'я.

Ступити б, підійти до тебе
з тим ніжним квітом на вустах...
Та серце, в сумнівах отерпле,
слівцю не скориться сироста.

Воно ж, нагідко, пам'ятає
твій сміх, що крісом затужив, —
сліпучий, гострий, незатаєний,
такий принадний і... чужий.

А слів холодних та безжальних
душа соромиться, німа...
Нема мене в твоїх бажаннях,
то й голосу в душі нема.

Лебединий етюд

Ты белых лебедей кормила,
Откинув тяжесть черных кос...
В. Брюсов

Одягни мене в ніч, одягни мене в хмари сині
І дихни наді мною легким лебединим крилом,
Хай навіються сни, теплі сни лебедині,
І сполоха їх місяць тугим ясеновим веслом.

Зацвіте автострада доспілими гронами,
Змиє коси рожеві в пахучім любистку зоря.
З твого чистого ставу між лататтям та Оріонами
Ти лебідкою плинеш у безкресі мої моря.

Одягни мене в ніч, одягни мене в хмари сині
І дихни наді мною легким лебединим крилом.
Пахнуть роси і руки.
Пахнуть думи твої дитинні.
В серці плавають лебеді. Сонно пахне весло.

Драг Иван

Балада двох

На во́гкім зіллі руки білі
(І сонми дум, і думні сни...)
Так дихали, так тихо вмiли
Приспати тiні тишини.

Ошатна, золота, пахуча —
Вона лежала в головах,
Як наша доля неминуча,
І сон вина нам доливав.

Та крила стиглої печалі
Мене зманили по ночах,
І дико лебеді ячали,
Щоб я кричав, а не мовчав.

Здавалось: на вітрах любові,
Коли нас шал, як шквал, несе,
Я не кохав — шукав я слово,
А в слові вибухне усе!

Я чув крізь сон, як тихо плаче
Твоя зоря в моїх очах,
Так вистигла пекельна вдача,
Свідома слова, як меча.

Драг Іван

Встас, холодне і прокляте,
А тиша жде його німа...
І мушиш слово розстріляти,
Бо в серці мужності нема.

Пропало, пройшло, пролетіло,
Минулося, щезло, сплигло,
Лишень головешками тліло,
Лишень попелищем цвіло.

Одвіялось, сном одіснилось,
Одмарилось — ген набулось,
Вкотилось і ген одкотилось,
Солоним риданням зайшлось...

Таємниця

Був похорон. Були промови.
Був холод склеплених повік.
В труні без мови і обмови
Лежав відомий чоловік.

На марах ще сосновий човен
Чекав підземної плавби —
На дні таємних улоговин
Уже розсунулись гроби.

Тужила зридано дружина.
Сини вернигори були.
Машини на гарячих шинах
Сніг, мов копитами, гребли.

Студив оркестр чоло гаряче.
Вуста торкалися чола.
Земля чигала вже, неначе
Крило підбитого орла.

І тут у злагодженій тиші,
У церемоній строгий план,
Коли й сніжинок шерхіт дише
Непевністю усіх пошан,

Драг Іван

Прийшла у строгому одінні
Жіноча постать в мить гірку,
Легка й прозоріша від тіні
По тім рішучому сніжку.

Вуалі спаленим малюнком
Вся нахилилась до чола —
І раптом мертвому цілунком
Запеклі губи обпекла.

Здивовано здригнулись люди,
Перезирнулись — хто куди.
Бив барабан себе у груди —
Йди, таємнице, йди вже, йди!

Вона ж, як в траурі тополя,
Стояла викликом для всіх —
Його любов? пригода? доля?, —
Ловила в рукавички сніг.

Його розвергана темниця
За ним вже простягала дно.
Стояла жінка-таємниця
З життям запеклим заодно.

Драг Іван

У мить оманну, мить гортанну
День ледь фіалками запах,
А сніг летів і вже не танув
На одцілованих губах...

Драг Іван

Єдина, з твоїх фантазій
Мені в пам'ятку єдина...
Мужчина з крилом підбитим
Схилився над юною жінкою.
Вуста її спрагло кличуть,
А руки горять з розпуки,
А перса пашать безсоромно,
А юні коліна тремтять.
Мужчині ж вона не до пари,
Бо крила, хоча б підбиті,
Йому пахнуть небом гордим.
Ні знятися він не годен,
Ні взяти її за дружину:
Він — небесен, вона ж земна.

А вона ж в очманінні юнім,
Вся онімблена мудрістю статі,
Так розкрилася чистим лоном,
Так заламує руки в млості,
Затуливши собою від нього
Своїх двійко незламаних крил...
Жінка завжди лежить горілиць
На своїх нерозлітаних крилах,
Бо ж, поламана мудрістю матері,

Драг Іван

Лиш крильцятами персів злітає
До мужчини з крилом підбитим...

Єдина, з твоїх фантазій
Мені в пам'ятку єдина.

Жаган Сергій

Пластунка N

Так відступало твоє дитинство —
ставився голос, губились друзі,
високо в небі міцно і стисло
висло життя, мов сережка у вусі.

Так ми жили — голосні й недолугі,
вплетені в часу стрічку трофейну,
блудні поборники бугі-вугі,
скурвлені діти міцного портвейну.

Ти одягала військові боти,
бігла до школи — пенал, олівчик.
Все ще попереду — перші аборти,
татові джинси, мамин ліфчик.

Ще підіймало звивисту хвилю.
Срібна розгромлена клавіатура
ще формувала основи стилю —
так починалася контркультура.

З теплими гільзами «Біломору»,
з ковдрами битих студентських акцій
так наполегливо рвався угору
змучений блюз твоїх менструацій.

Що нас єднало? Загоєні сварки
падали в ніч, як у воду весла.
Ми відкривались, творили шпарки.
Теплі вітри мимоволі занесли

смуток у душі, мов мед у соти.
Як ми трималися, Бога ради! —
попри усі божевільні гризоти,
попри задрочки радянської влади.

Цим і завершилось. Тлінь мажорна,
стишена хвиля, сутінь озерна.
Схиблений час розтинає, мов жорна,
спільного досвіду темні зерна.

Тільки я знаю — між гострого віття,
в перенасиченій біосфері
так лише варто вживати повітря,
так лише слід прочиняти двері.

Липне до уст почуття морфеми —
альтернативна прозора вода ця.
Те, що було, не розіб'єш на теми.
Так ми кохали. І нам — воздасться.

Жаган Сергій

Паприка

За зеленим спалахом городини,
за двома підлітками, які тримаються за руки,
йти посеред вечірнього супермаркету —
дівчинка вибирає цитрини і солодкий перець,
дає потримати своєму хлопцеві і, сміючись,
кладає назад.

За десять хвилин десята, вони довго перед
тим сварились, вона хотіла від нього піти,
він умовив її

залишитись;
повні кишчені зелених речей,
золоті ассірійські монети,
знеболювальні таблетки,
солодка любов, зачарована паприка.

винесіть звідси, ну, винесіть, вологу душу,
кожен померлий
плід і полуничну кров, риби,
вбиті гвинтами старих пароплавів у південних штатах,
нафаршовані сережками і британськими панківськими шпильками,
стогнуть від кофеїну в зябрах, чорних хвороб і від зеленого світла,
ніби просять

Жаган Сергій

Винесіть звідси, ну, винесіть нас звідси
на найближчу стоянку,
до найближчого автосервісу,
до найближчого холодного
вану, ніби показують,
вигинаючись вологими душами, доки
гвинти в небесах над вечірнім супермаркетом
розвалюють
давайте повітря, доки під нігтями
запікається кофеїн
Винесіть, ну, давайте, сховайте в кишенях
теплі зелені спала-
ти покладіть під язик срібло і золоті монети,
до найближчої
розванки, до найближчого стадіону,
кров за кров, господь
нас кличе, поводячи плавниками
Тому, що так, як він тримається за неї,
я не зможу
тільки і ні за кого триматись,
я не пройду байдуже
без цю мертву тканину, і без того
надто довго вагався,
не маючи сил рушити, аби тепер не йти
за ними слідом.

Жаган Сергій

Паприка

За зеленим спалахом городини,
за двома підлітками, які тримаються за руки,
йти посеред вечірнього супермаркету —
дівчинка вибирає цитрини і солодкий перець,
дає потримати своєму хлопцеві і, сміючись,
кладає назад.

За десять хвилин десята, вони довго перед
тим сварились, вона хотіла від нього піти,
він умовив її

залишитись;
повні кишені зелених речей,
золоті ассірійські монети,
знеболювальні таблетки,
солодка любов, зачарована паприка.

винесіть звідси, ну, винесіть, вологу душу,
кожен померлий
плід і полуничну кров, риби,
вбиті гвинтами старих паро-
плавів у південних штатах,
нафаршовані сережками і бри-
танськими панківськими шпильками,
стогнуть від кофеїну в
збрах, чорних хвороб і від зеленого світла,
ніби просять

Жаган Сергій

винесіть звідси, ну, винесіть нас звідси
на найближчу стоян-
ку, до найближчого автосервісу,
до найближчого холодного
океану, ніби показують,
вигинаючись вологими душами, доки
ці гвинти в небесах над вечірнім супермаркетом
розвалюють
соковите повітря, доки під нігтями
запікається кофеїн

винесіть, ну, давайте, сховайте в кишнях
теплі зелені спала-
хи, покладіть під язик срібло і золоті монети,
до найближчої
схованки, до найближчого стадіону,
кров за кров, господь
нас кличе, поводячи плавниками

Тому, що так, як він тримається за неї,
я не зможу
Ніколи і ні за кого триматись,
я не пройду байдуже
повз цю мертву тканину, і без того
надто довго вагався,
не маючи сил рушити, аби тепер не йти
за ними слідом.

Жаган Сергій

Ти ж напевне знаєш, що їх очікує, правда ж?
там, де ти зараз є, де ти
опинилась, ти все можеш сказати їм наперед —
ще два-три роки
золотого підліткового завмирання
в серпневій траві,
розтрачування монет на різну
отруту і все — пам'ять заповнює те місце
в тобі, де знаходилась
ніжність.

Тому, що так, як вона боїться за нього,
я не зможу
ніколи і ні за кого боятись, тому,
що з такою легкістю,
з якою вона кладе йому до рук
ці теплі цитрини, я не зможу
ніколи нікому нічого віддати;
буду і далі за ними іти,
в довгих виснажливих сутінках супермаркету,
з жовтою травою під ногами,
з мертвою рибою на руках,
відігриваючи її серце
своїм диханням,
відігриваючи своє дихання
її серцем.

**Словники
на службі церкви**

Так сталося, що жінка,
яку він любив, вирішила
виїхати з його країни, просто сказала йому
одного разу,
знаєш, я маю їхати, маємо ще пару місяців,
можеш мені телефонувати,
добре, сказав він, добре,
а потім? що потім? — спитала вона. що потім
буде з твоїм номером? в тебе його відберуть
чи ти його
комусь подаруєш? ти розумієш про що я?
хто підійме
слухавку, якщо я зателефоную тобі
через два місяці?

Ну, я не знаю, сказала вона, номер, очевидно,
знищать. як — знищать? ось так — візьмуть
і знищать. і що потім? потім? потім нічого:
я поїду з цієї країни, буду собі чимось займатись,
там — читати, виїжджати за місто,
можливо, молитись. а я?
а ти? ну, ти теж молись, якщо маєш час.

Жаган Сергій

Добре, сказав він, я так і зроблю — я вивчу
яку-небудь молитву і буду молитись. цікаво,
сказала вона, цікаво, і про що ти
будеш молитись?
про що? не знаю про що,
про що-небудь, яка різниця —
про що?

Ти ж невіруючий, сказала вона. ну то й що,
я ж нічого не буду просити,
просто молитимусь собі
як-небудь, аби робити те саме,
що й ти. розумієш?
ще якби твій номер залишили, я б телефонував,
а так — що лишається?

Я знаю, чому у нас все так сталося —
надто сильна залежність від словників,
від лексем і усіх цих дифтонгів,
що розвалюються на язиці,
нічим не виправдана довіра до них,
моя мова, я знаю, мій словник,
друкований на світлому гіркому папері,
читаний мною в барах і вагонах,
куплений мною на розпродажу
в Східному Берліні,

Жаган Сергій

ще в 90-х, коли я тебе не знав,
я помру патріотом, навіть якщо
ти назавжди покинеш цю країну,
я спробую телефонувати на твій номер,
навіть якщо там будуть лунати голоси з пекла,
я гортатиму свій йобаний словник, навіть
якщо в ньому не залишиться жодного
невикористаного слова.

ніщо її не зупинить
ніхто її не переконає
близько 100 тисяч слів і словосполучень
і навіть не можна з нею поговорити

Лоліта

А в слово «тіло» влило слово «літо».
Це світле тіло — ледь нестиглий плід.
Все солодко у дні неповноліття,
А після Спаса — кожному до ніг.

Бери за так, коли не за спасибі.
А горлом запитання, наче спазм:
Якщо нікого не спасе Спаситель,
Кого спасе цей яблуневий Спас?..

Рік по розлуці

Себе запитую:
«Навіщо? Нащо?
Чого досяг ти?
Чого добився?»
Тягне на місце
Прощання нашого,
Неначе вбивцю —
На місце вбивства.

Ірванець Олександр

У нас ще так багато нас — без нас
мене — без тебе, а тебе — без мене.
Таке минуле за плечима гемне,
Таких облич рясний іконостас,

Чужих облич я бачу у очах
Твоїх, коли схиляюся над ними.
Прости мені! Простиме й непростиме.
І я прощу, хоч зроду не прощав.

І я прощу, хоч зроду не прощу.
І ти — не треба, не прощай, будь ласка.
В нас навіть кров з минулим запеклася
І заплелася струнами дощу.

Болять мені ті двадцять тисяч днів,
Що ми з тобою прожили окремо.
Хоч я без тебе, але й ти — без мене.
Нема по них ні спогадів, ні снів.

У нас ще так багато нас — без назв.
Без імені і майже ще без долі
Я йду до тебе... і крізь тебе... далі,
В минулий простір, у зворотний час.

У нас ще так багато нас без нас...

О кришталева синя сутінь,
де ти і я, мов два стебла.
І щось присутнє дуже сутнє
уже збирається на плач.

Залишмо позу, речі горді —
ти чула їх і я їх чув.
Але ми вчуємо, як в горлі
розшукнуть пупляхи плачу.

Бо наша мова — не забава —
то ж помовчимо, помовчім...
Хай мов японська ікебана
цвінуть у смерку два плачі.

Пасуться горобці у спориші,
і осінь попасом у лісі.
Пастушу ревно я біля душі,
щоб не забралось в наймиліше.

Спожій собі будяччя і терни,
що заслужила, те і маєш.
І проситься, і ридма никне ниць,
лиш би допастись до омани.

Мов до душі мені — не без душі
пастух душі, і осені, і пташки.
Зруш кригу з пам'яті — і зворуши:
що пережито, те і наше.

І люблю осені, і люблю горобцям,
і для душі укохана омана,
що є любов з початком й без кінця,
що є любов остання.

Що покохали — понехали,
що ми могли — то знемогли.
Мого жалю покрила галич
твою задуману волинь.

Минулися головосіки —
які ще свята восени?
Яке покуття попросити
за недоснилі милі сни?

Як мордуватися ночами:
чи так, як квіти? Як птахи?
У всепрощаючий Почаїв
іти розкохувать гріхи?..

Скінчилось радощів поділля.
Ми посумніли. Світ змалів.
Ти була поруч, була біля —
не на краю ж землі.

Осінь

Така самотність у білій пустелі постелі,
де понад нами стелою стеляться міражі.
Господи, які в тебе очі стали пастельні
і пальці ласкаві — такі неживі.

Звідки взялись ми, в якій оселі осіли —
оструб, ослони під стінами, сіті і сак.
У міжвіконні осінь, осонь і сіно,
на острів осоту сонце воском стіка.

Поезіє, спазми екстазу твого зіслабли,
дивний сей світ, остали самі слова.
У пустині світлиці живуть тільки сіті і лави,
а я неживий і ти вже також нежива.

Зросло з ґрунтів, постало з вод,
із вуст моїх, що на твої помножив —
і діти, й вірші, злидні й хата.
Та хрест один всього лиш двох —
по сей бік і по той — прийняти може,
крилатий і приватний.

Жоно, то захід наш чи схід,
про ранок чи про вечір сонце свідчить
і лег на ген засніжене узвиштя?
Ми — над чи під, ми — до чи від?
Але розіп'яті — уже й не символічно —
і дякуєм Тобі, що нас удвох залишив

на день, на ніч, на хліб, на сіль,
на мить, як мак, як вік сніжини,
що атакує вогнище поганське.
Ти шлачеш? Хрест весь у росі
вечірньо-світанковій — в гожу днину
нас цвяхували — бранців і коханців.

Я б спив твою сльозу, жоно, —
ми ж близько — спиною до спини,

Кашка Володимир

та вже два сонця сяє нам у вічі
і наша кров стає рубіновим вином.
Навіщо Ти нас *так* покинув?
Бодай тепер скажи: навіщо?

Згадаєш їжака, що я приніс,
І як вночі він бігав по кімнаті.
А вже роки убогі і багаті,
Як сніг січневий, промайнуть навкіс.

Забудь ім'я, і голос, і слова,
Лише згадай, що серпень був, як вершник.
Заносилось на дощ. Дивак і віршник
Прийшов вночі і руки цілував...

А інший хтось цей аркуш відшука,
І в нім, далекім, блисне, наче спалах,
Моя любов до жінки, що не спала
І хлібом годувала їжака.

Золота моя жінко, золота моя муко,
я до неба злітав, я тинявсь, як мана,
я, цілуючи подумки золоті твої руки,
і сміявся, і плакав, як дитина мала.

Ти проходила мимо золотою ходою,
зачепила крилом золотим, а затим
сіру землю зробила мені золотою.
Вже і небо над нею стає золотим.

Ти прийшла і пішла, та ще довго тремтіла
золота твоя тінь на моєму житті.
В небі серця мого, мов зоря, пролетіла
і лишила на серці сліди золоті.

Золота моя птахо, золота моя осене,
так ніхто ще не міг золотіти мені.
Скільки часу минуло, а я ще і досі,
мов листок, на твоєму золотому вогні.

Наче в цілому світі — нікого.
Тільки в темному сріблі ріки
темне золото тіла твого
мерехтить, мов далекі зірки.

Може, й справді під небом зоринним
у незайманих водах земних
ми з тобою приснилися риbam,
щоб любитись в траві і за них...

Щось подібне було вже на світі.
Всі ми вийшли з полону води
і відразу потрапили в сіті
не прим'ятої ще лободи.

Пахне берег нічною водою.
Пахне берегом темна вода.
Пахне тіло твоє лободою.
Пахне тілом твоїм лобода.

Засинаю без тебе — і сниться,
що між нами літа, а не дні,
що розлука з тобою — в'язниця,
де судилось каратись мені,

де в тісному квадратику неба
то зоря, то пташина майне,
де мені вже нічого не треба,
тільки б ти пам'ятала мене,

де без тебе така порожнеча,
тільки стіни глухі що не крок,
де всього лиш за думку про втечу,
як за втечу, доточують строк.

Кухонна елегія

Ті вірші писались на кухні
під брязкіт каструль і мисок.
І пінилось пиво у кухлі.
І пінивсь у вазі бузок.

І серце тобі не давало
варитись у власнім соку.
І друзів у тебе чимало
збиралось, мов на толоку.

І не заїдав тебе побут.
І ти не боявсь недостач.
І мав на поезію пошит
духовно голодний читач.

І кухня твоя поетична
була наче перша любов.
І муза твоя симпатична
ще не диктувала умов.

Ти мав лише творчий неспокій.
І муза в сорочці нічній
ходила навшпиньках, допоки
ти не одружився на ній.

Переждати цей дощ,
ці хиткі пасамуги,
з тих забілених товщ,
з їх крутої фрамуги.

Ми ще діти малі,
узялися за ручки.
Дві дощини на склі,
дві сльози, дві обручки.

Від жорстоких небес,
що бухкочуть над нами,
ми ще ждемо чудес,
янголят з кавунами.

Лови

Знаю всі твої печалі.
Сніг в проваллі за плечима.
Тьма лягає під очима.
В синіх плесах коні чалі.

Ти шукаєш губ вустами.
Лиже в тяжі олениця
гостру сіль, тверді кристали,
юний місяць блідолиций.

Ані слова не потрібно.
Мов ріка — вмираєм срібно.
Як душа — холодним тілом.
Як багаття — димом білим.

Бідні люди і звірята,
і собаки, і мисливці.
Кому будем докоряти?
Всі — обранці, всі — щасливці.

Ранок

Вчора скінчився дощ,
було в тарелях площ хмарно.
Сяє за містом ліс, у верболозах кіс гарно.
Хай-но, хай-но не мине ранок,
висвітлиться днем,
хай-но, хай-но не мине марно.
Дай-но руки і вуста. Сонця стріха золота,
неба паморозь густа... Дай-но.
Глянь, як полотно стрімко йде на дно,
у вир пірнає.
Згине, пропаде. Хто його знайде?
Ніхто не знає.
Починається вранці дорога,
де зламалися блискавки.
Слідами ласкавого Бога — дорога по гладі ріки,
Серце вранішнє розів'ється,
стане ненідвладне громам.
Хто не чув, як сміється серце,
в того серця насправді нема.
Горне весло літа, чорне зело зліта в хвилі.
Будемо не одні, будуть ще теплі дні, милі.
Глянь, як полотно стрімко йде на дно,
у вир пірнає.

Козаченко Іван

Згинє, пропаде. Хто його знайде? Напевно, знає
той, хто не зрадив
і по́пелом голову не посипає собі.
Дай же ти раду тепер собі, голубе,
щоб не волати в журбі...
Починається вранці дорога,
де зламалися блискавки.
Слідами ласкавого Бога — дорога по гладі ріки.
Серце вранішнє розів'ється,
стане невідвладне громам.
Хто не бачив, як плаче серце,
в того серця насправді нема.
Хай-но, хай-но не мине ранок,
висвітлиться днем,
хай-но, хай-но не мине марно.
Дай-но руки і вуста. Сонця стріха золота,
неба паморозь густа. Дай-но.

Ромашка тисячоліття

І ромашками пахне волосся твоє.
І очима землі прозирають волошки...

Ще попереду — вічність. І час у нас — є.
Зачекай, не жени, пожалій мене трошки,
Сотниківно, Ядвіго з очима Явдошки...
Але відьма — жене! Пташка-трійка — кує!
Накувала...

Хрещатих моїх іменин
Вже не спинить це коло крейдяне зі звичок.
І попереду тільки курай і полин,
І життя — на зозулин один черевичок.
Як я легко купився на привид коня,
На Савур на могилу з конем коло хати...
Тут русальських язичій любовне дання,
Ти в вінку із ромашок, і хочеш кохати!

А мені, ув евксинській моїй чужині,
Кожна ласка — немов материнська, отецька.
Не овечка, не пастир, а бачу в ці дні:
Ще мене виглядає й стоїть при коні
Осіянна печалю княжна половецька.
Я ж лічив свої дні — як шпаргалки слудей.
Еллін, обр і касог, ант, русич, іудей —
Мов ромашковий цвіт, цвіт небесного знаку.

Кремінь Дмитро

Я веслюю, аж очі вилазять з орбіт.
Заддя тебе живу вже дві тисячі літ,
Та з полону сирени прийду на Ітаку.

Степова Каліпсо, я дві тисячі літ
Обриваю літа, як ромашковий цвіт.
Я ж возносив тебе

до найвищих небес,

Я стелив тобі сніг для палкого злягання...
Впав на очі туман цоловецьких очес,
І була мені мить, кожна мить — як остання.
Я люблю це життя, це гріховне вино.
Я тобою вчарований, о чужино!
Знаю здавна-прадавна, що й ми не з Мальорки.

Архімедів важіль, і жіноче сство,
Твого тіла вогонь, ядра персь, їх литво,
І міжніжжя, міжгір'я круте торжество...
Діонісова крале, богине з гальорки!
Як ти плутала нас тут, у грішні ці дні,

Ти себе ані нас не жаліла нітрошки.
Ти мадонна геєнни, сама без рідні...

Ну чого ж у сльозах твої чисті волошки?
Син при нас, ми з тобою, і я на коні...

Кремінь Дмитро

Де Харонові сурми, й куди він гребе?
І кого він гукає — мене чи тебе?
Меморійна зоря, чи зоря-зоряниця?
Десь іржуть і глузують дурні лошаки,
А богиня — одна. І княжна, й кобилиця.
Стали прахом і каменем древні віки.
Проминули століття, як римські полки,
І на прах обернулася древня столиця...
А вона — як богиня під небом ріки,
У вінку із ромашок, — стоока й столиця!
Як ти знов владарюєш, коханко, жоно!
Наше плем'я — це обри. Пропало й воно:
Скам'яніли і м'язи, й слова чоловічі...

Я люблю тебе, грішну. І сам я не згірш.
І прощальний твій плач.

І прощальний мій вірш.

Половецькі волошки заглянули в вічі.
Це хрещате злягання, жадання розп'ять...
Очеса в очеса половецькі стоять.
Так оддайсь наостанку бодай печенігу!
...Але інше століття зозуля кує.
І ромашками пахне волосся твоє,
І восходить зоря віфлеємського снігу...

Дощ на морі

Я в літній дощ на дощових твоїх,
На грудях табунами пальців пасся...
Твого волосся дощового пасма
Той літній дощ на морі утаїв.

То все в той дощ і в літо це було.
Спинилися дощі перед дверима,
Немов священнодійство сотворили,
І ти уже не тіло — тільки тло.

І розколось небо на слова...
Та я тебе затямлю в літі тому,
Коли мене вела з дощу і грому
І дівчинка, і віра дощова.

Ми сотворили рай з тобою,
Маленький рай для двох персон,
Де не було ні сліз, ні болю
Й серця німіли в унісон.

Свічки тремтіли, та не гасли
Між нерозумних наших губ,
Зорю самотні очі пасли,
Та світ небес нам був не люб.

У ньому все крижке, мов крига,
Тонка, підступна, молода,
І довга тінь Архистратига,
Як стеженятко у садах...

...Отут би, тут, на підвіконні, —
Вузенька смужка сподівань,
Мов засвітки на Оболоні —
У Божій жмені — чиста грань.

Ми потопилися без ляку,
І руки врозтіч навмання.
Це — рай, це — рай! Ти Богу дякуй,
Щоби лише не виганяв

Лазарук Мирослав

Туди, де кригою ламкою
Чужі жадання і гріхи
Течуть нечутною рікою
Поза віки, поза страхи.

Сині очі нічних мотилів,
Перламутрові крильця, як вії...
Я тобою до дна відболів,
Сподівання димами розвіяв,

Що танцюють довкола вогнів
І, шурхочучи, шовк обпікають...
Навіть гнів твій уже зворонів.
Тільки очі чого ще питають?

Ні, не плачуть, не тужать, а лиш
Поза брови у ніч витікають,
Може, й ти з мотілями згориш,
Так ті очі тебе допікають.

...Відболів. Та загусли дими,
Їх не змити з лица, наче пудру.
Тільки очі чекають зими,
В них не біль, а лиш сум перламутру.

Левицький Михайло

102

■

Я ще тебе не називав
Твоїм ім'ям. Бо то не просто.
Був я далекий од розваг,
Був день якраз мого зросту.
Він ще прибуде крізь роки.
І буде знов мені привітним
Той дотик світлої руки
Губами пальчиків тендітних,
І ті неприспані вуста,
Мов бджілка, вереснем зігріта,
Мов крапля меду золота
З останньої пелюстки літа.

Я завжди був закоханий в дерева.
Спішив у ліс. Втішав себе, як вмів:
«Грибів не буде — назбираю слів».
Та не було дощів — і все даремно.
Та раптом поміж листя і гілок
Твій срібний голос, наче подих м'яти:
«Грибів немає — наберім квіток.
Прикрасим дім. Придумаємо свято».
Отак між квітів загубились ми...
А вчора сниться: йдуть сніги квітчасті,
І голос твій сміється до зими:
«Квіток немає — назбираймо щастя».
І вже шукає вічного «прости»,
Занижений тремтливо до півтону,
Мій голос, що наважився пройти
В твій дім по довгій кладці телефону.

Ця жінка в сукні голубій,
У голубім вікні світанку
На мить всміхнулася тобі
І заховалась за фіранку.
І вже фіранка та тече
Услід прозорою рікою,
І два кораблики очей
Пливуть ще довго за тобою.

■

Тоді ми ще були — на Ви...
Річки ділилися льодами,
У сьоме небо заглядали
Порожні гнізда і церкви.
Відцарювало. Не почув.
Пройшла весна зеленим кроком.
Втомилась хмарка над потоком
Шептати вітрові: лечу!
...Ще так далеко до зими,
Ще далі — до зими отої,
Де світло лампи голубої,
І ми собі іще на Ми.

Не прошу любові ані ласки,
Бо любові випрохать не мож —
Будь мені як королева з казки,
Що заснула серед срібних рож.

Будь мені як тая біла дама,
Що по замку в тиху північ йде,
Будь мені неначе скарб Сезама, —
Ключ пропав... Ніхто не віднайде.

Лубківський Роман

...Прийди до мене ласкавим іменем,
Бабиним літом, сріблястим інеєм,
Травою зеленою — не травичкою,
Весняною бурею, а не мжичкою.

Прийди до мене ранковим променем
І ярмарковим стобарвним гомоном,
Прийди до мене шопенівською музикою,
Прийди до мене зорі пелюсткою...

Прийди до мене, стань хоч на віддалі,
Щоб твої губи про мене відали,
Щоб твої очі мені всміхалися,
А руки — серця мого торкалися...

Стій наді мною, неначе крониця,
Аж поки сонце моє не склониться,
Й піди од мене —

останнім подихом,

Останнім словом —

останнім подвигом!

Лубківський Роман

На мотив С.К.Неймана

Над зімкнутими віями твоїми,
Де очі снуть зірницями ясними,
І над серпанком тихої сльози
Шепочу ніжно, ставши на коліна:
Над розкошів дорогоцінні вина
Людина прагне чистої краси.

Над персами в божественнім тремтінні —
Дарами непорочної святині, —
Над спілістю округлих виногрон,
Припав я, аби ніжність моя світла
Схилилася, мов яблуня розквітла,
І пелюсток навіяла у сон.

Над твоїм лоном, лодії подібнім,
Що спочива у мерехтінні срібнім
По ніжній, але втомливій плавбі,
Змовкає ніжність у зачаруванні,
Бо ти прекрасна в сні, як і в коханні,
Дивлюсь на тебе й дякую тобі.

Над твоїм тілом — дивом незбагненним,
Немов над квітником вічнозеленим,

Лубківський Роман

Вита прозора запахуца тінь.
І моя ніжність — вічний поцілунок —
П'є ненаситно життєдайний трунок,
Безсмертя, незнищенності ясінь.

І все тому, що чисте твоє тіло,
Мов лампа, зайнялось сьїнисто-біло,
Бо твоє серце — то рубін у нїй.
Ти мїй вївтар, моє святе огниво,
Любові легїт, що ловлю жаждиво,
Аби вітрильник не спинявся мїй...

Лубківський Роман

Не муч мене. Не муч мене, не клич
На місячно засніжені галяви.
Між звабливих усміхнених облич
Понад усе — твоє лице смагляве.

Мелодія жагучого смичка
Мені про нього тихо сповістила.
Та сон тіка і музика тіка,
Але мені спинитися несила.

110

І я ходжу по горах і ярах,
Спохмурилося небо в передгроззі...
Зі мною — мій супутник вічний — страх,
Що розминемось раптом по дорозі...

Не муч мене. Не клич мене. Явись!
У лісі, в полі — я тебе впізнаю...
Вже від мандрівок зір мій натовмивсь,
А серце зачекалося до краю...

Не муч мене...
Ні, муч мене! І клич!
Пройду бескеття, подолаю звори.
Між звабливих усміхнених облич
Понад усе — твоє лице суворе...

Луків Микола

Весна. Квітують вишні у саду.
Прийшла пора свята, благословенна.
Люблю тебе, красиву, молоду.
Кохана,
Наречена.

Спливли вінки Купала по річках,
війнуло літо духом рути-м'яти.
Люблю тебе із сином на руках,
Дружина,
Мати.

Минуть поволі осінь і зима,
І знову світ засвітиться в онові.
Нічого в ньому кращого нема
Од вірності,
Любові.

Нема. Не буде. Зроду не було.
Тому безсмертна у віках людина.
Схилю до тебе лагідно чоло.
Люблю тебе,
Єдина.

Запросини

Серед саду біла хата,
Білий цвіте, будь за свата.

Плинь за тихою водою,
Повертайся з молодюю.

Хай вона у сад загляне,
Бо за нею серце в'яне.

Покажи їй трави й квіти,
Розкажи, як вітер віти

Ніжно й лагідно гойдає
І від щастя завмирає.

Натякни, що наречена
Вона перша буде в мене.

Промовчи, як ляже тиша,
Що була до неї інша.

Що велось їй в гостях круто,
Що росте над нею рута.

На дачі

Мені з тобою добре як ніколи.
За вікнами осінній дощ шумить.
І коли міг би — зупинив би мить, —
Мені з тобою добре як ніколи.

Мені з тобою добре. Я мовчу.
Боюся словом тишу сполюшити.
Але без слів неважко зрозуміти,
Чому з тобою і про що мовчу.

Я вимкну світло, й запалю свічу,
І принесу із саду пізні квіти,
І дощ до ранку буде шепотіти
Святі слова, які я промовчу.

Луків Микола

Не повертайтеся на круги своя,
Нічого це, крім болю, не приносить.
Але душа не вірила, і я
Таки поїхав. І для мене досить.

Я те містечко пішки обходив.
Я знав його, як власний досвід знають.
Звучав для мене голубий мотив
Далеких днів, які не забувають.

А потім я постукав у вікно,
І вийшла ти, і стала, і впізнала,
І налила у келихи вино,
І випили, і так мені сказала:

«Дарма ти їхав. І зайшов дарма.
Я вже не та. І не плекай ілюзій.
Що одійшло — того навік нема, —
Забудьмо все, розстаньмося, як друзі».

І я лишив невипите вино,
І ти на груди впала у риданні,
І довго-довго золоте вікно
Світилося за мною у тумані.

Луків Микола

Ну от і все. Чудна душа моя
Утерла сльози і сказала: досить.
Не повертайтеся на круги своя,
Нічого це, крім болю, не приносить.

Не вимовлю ні слова. Помовчу.
А дощ іде. А вітер хилить клени.
На серці так бентежно — до плачу.
Присядь, кохана, ближче біля мене.

Отак. Спасибі. Чуєш, як шумить,
Як шелестить, кипить травнева злива?
Увесь наш вік — одна жагуча мить,
Я б так хотів, щоб ти була щаслива!

Нехай не ятрять прикрощі душі,
Нехай квітує щирість поміж нами...
Присядь. Послухай. Шелестять дощі
Про те, чого не вимовиш словами.

Половина саду квітне,
Половина в'яне.
Серед яблунь стану квітнем,
Огорни, тумане.

Може, вийде опівночі,
Де колись ходила, —
Чорні брови, карі очі, —
Не забута, мила.

Може, стане, ніжно гляне:
— Я твоя, єдина. —
Половина саду в'яне,
Квітне половина.

Ми підем, де трави похилі,
Де зорі в ясній далині,
І карії очі, і рученьки білі
Ночами насняться мені.

За річкою, за голубою
Дві чайки у хмари зліта.
В краю подніпровськiм

ми стрілись з тобою,
Веселко моя золота.

Над полем зарощені віти
Дубове верхів'я звело.
З тобою у парі ми будем любити
Все те, що на серце лягло.

І стеляться обрії милі,
І вечір в осіннім вогні,
І карії очі, і рученьки білі
Ночами насняться мені.

Цвітуть осінні тихі небеса,
Де ти стоїш блакитна, мов роса.
В очах засмуток темний, мов ожина, —
Моя кохана, мріялось, дружина.
Як сон далекий, видиво майне...
Хоч не забудь, а згадуй ти мене.

Я під вікно прилину навесні,
Щоб ти знялася пташкою ві сні,
Де цілувала кучері волосся,
Де пригортала те, що не збулося,
Що не воскресло в літечко сяйне...
Хоч не забудь, а згадуй ти мене.

У тебе смуток, в мене ревний жаль,
У тебе вечір — в мене ніч і даль.
Я під вікном постою із журбою,
Куди ж мені подітися з тобою?
Хай серце серцю звісткою майне...
Хоч не забудь, а згадуй ти мене...

Малкович Іван

Шукання безсмертника

Ярині

1.

Стрімкими ріками зелених електричок
ми допливли у Львів;

а в Львові ще безсмертник не зацвів

і все було як звично:

каштани — цвіт згребли у тисячі копичок,

що хилиталися і пахли між листків,

але від цього погляд наш не млів:

були ми, як бузки, в запилених обличчях.

Ми в вуличку пройшли, в каштани, в поворот,

де скрикував трамвай, що голову заводив

у затінок, за ріг: там дім був, у яким,

як давню фреску, я лице твоє, і очі, й рот

губами з небуття виводив.

Й не вірилось, що десь комусь прощу

за кожен пальчик твій тремтячий,

за те, що по ночах ти

плачеш, плачеш, плачеш,

й за те, що я нічим тебе не захищу.

2. *Нав'язливий сон*

Ніколи більше,

зриваючи квітки болиголова,

не затру собі ними очі;

знаю:

після цих дощів

виростуть великі жовті безсмертники,

що нас не вбережуть;

бджоли

стануть кісточками здичавілих вишень;

вознесуться плантації кульбаб —

всі поля заберуть із собою...

І так нам сумно буде стоятись під яворами

і дивитися всьому услід,

ніби ми —

невеличкі, незграбні і трагічні сонця —

по кілька променів маємо в собі

і не знаємо,

що робити з ними.

3.

Цієї ночі

зеленим потягом ти наближаєшся до Києва,

але потяга нема а чи просто не видно,

і я бачу над рейками

тільки сплячу кометку твого тіла,

яке летить горизонтально над землею

і світить, світить мені здалека;

я так боюся за тебе:

чи ти не заблудишся серед ночі?

Малкович Іван

чи зумієш пролетіти
над зграями прибудних собак,
що, голодні, нишпорять степами?
Як це трапилось так на світі,
що я ніяк тебе не можу оберігти;
ніби роковано тобі
вічно летіти в незримому поїзді
під тихі-тихі перестуки власного серця.

Тільки спогад

Він:

— Було це так давно, що й родимок на тілі
я вже би не згадав: сузір'я їх сумні
ще й світяться немов, та вже десь відлетіли,
і їх розташувань не відтворить мені.

Вона:

— Було б тобі в ті дні, печальний кароок,
не ружі нетривкі, не вірші дарувати,
а в тиші затяжній скидати ланцюжок
і родимки мої губами рахувати...

З народних мотивів

Дівчинко моя фіалковая,
чом ти мене не любиш? —
чорний кінь прийде, свисне на мене —
тогда плакати будеш.
Кулі летіли, в мене цілили —
я за листя ховався:
яворовий лист до серця притис —
і не вбитим zostався.
Летіли кулі тонкі, сталеві —
кучері розчісували:
із серця нишком в зелену фляжку
мед-пива наточували.
А літа мої йшли, мов косарі
по залізному мості;
я листи писав — їх тобі несла
синя рибка на хвості,
Дівчинко моя фіалковая,
я ж собі й не гадаю,
що бистра вода рибку понесла
до чужого Дунаю.

Нещасливе кохання

Я стану ягуаром...

Х.-С. Чокаю

Сніг опадав. Птахи, як і плоди,
опали швидше. В небі гасла осінь,
і я хотів, щоб, видихнувши: «ось він»,
в тім снігові мене впізнала ти.
Хотів я стати снігом. Але — ні:
я стану павучком — і з павутини
тобі літак сплету, щоб він за сніг
був легшим, й на губах моїх не гинув.
Я стану явором: зайди у тінь мою
і притулись до крони молодої
або у листя тепле, як в долоні,
впади — я м'яко листям постелю.
Ти накажи лиш: я за ніч одну
зведу палац на озері найглибшим,
а потім стану льодом найкрихкішим —
і, заманивши,— всіх на дно зведу.
Я стану яструбом: в пориві самоти
я викраду тебе — і в хащах чорних,
кохаючи, розідру тіло, щоби
побачити, чи серце маєш ти.

Мені подаровано чарівний
букет жовтих троянд...

Пробігла жовта квітка поміж нами —
й велика ніч з зеленими очима
між нас хотіла стиха просочитись
(а очі ж бо — твої;
ті, котрі я губами
не раз розплющував, заплющував не раз).
Ніч відпливла.

Ця квітка — не для нас.

Той сон твій, що побіг до Коломиї,
не збудеться, і темінь не покриє
ані одну із посмішок твоїх,
ні ямочки на плечках біля ший...
Я прижену — етапом! — з Коломиї
той сон, який тебе злякати зміг...

Пробігла жовта квітка поміж нами?
Не може бути,— господи! —

між снами

ми ще побачим, певно, й не такі,
а наші розставання — ще легкі...
Моя маленька, не змагайся з дощами:
сідай — і говори коханими устами.

Юна майбутня дружина

Юна моя майбутня дружина
має профіль з єгипетським чаром,
плавністю переповнена,

а тендітна — в квітці спочине,
сонно-зелену млість навіває очами.

Я її дуже люблю: почуваю себе
наче сильнішим, сміливішим

і, звичайно, погідним:

і це не лише тому, що вона мені плете
чорний светр, до кольчуги подібний.

Вона безмежно жіноча — аж до муркотання,
мову має — у вітер завиту, слова — білокрилі, —
тому я цілком допускаю, що колись вона стане
горлом пташки якоїсь і відлетить у вирій.

Доля

Як з амфори зійшла — така,
мов за туманами калина, —
скіф'янка горда і п'янка
з прадавнім іменем: Ярина.
Я запитав: ти звідки — з мли
чи з млюсті вийшла — проліскова?..
І дивовижними були
любов, і тиша, і вимова...

Житіє оленяра

Пастушу, отже, олені Олені,
хоча, по-правді, всі оці олені
послав би я!.. Та краще попасав

саму Олену — млюсну і шалену —
жону свою із білого ебену,
що десь пасеться між солодших трав...

О, як же то нестерпно, пане-брате,
так без'оленно оленярювати —
ці роги, роги, роги!.. А проте
ще важче в відчаї щоночі наслухати

у власній голові хрустіння кляте —
проламування в черепі круте,
й себе самого твердо запевняти,
що це волосся вперто так росте!..

Та ніч була вільготна, як верлібр.
Мурахи твого тіла метушилися,
кусали мої губи. Я ж волів,
щоб повен рот мурах. А жили
колючу кров спровадили до скронь,
набухли і розширилися без міри
і я рукою обертав твій сон
до снів моїх. А птиці віри
над нашим садом. І вони самі,
і мармур неба, як плитки підлоги,
незграбні руки і незграбні ноги
в холоднім світлі. Ми німі
і ненажерливі, і посплітались крони
голів пропащих, всмоктались дні.
Вільготна ніч нас, нерозважно-сонних,
купає в водах і в густім вині.
Нам солодко і мед тече повільно.
Шумить той сад. Ми тішимося в снах,
та наша ніч, як перепона війнам,
де повен рот мурах. А світ запах
мурахами, їх кислота отруйна.
Ще сніг блищить. І сон нам допоміг,
і ми в знемозі і себе готуєм
до всіх верлібрів губ, очей і ніг.

Червень

І не жона, й не наречена —
Ішли степами без доріг.
І божевільні квіти червня
Тобі тулилися до ніг.

І яструб довго плів над нами, —
Чого він плів, чого хотів?
Зринали в небо цвіркунами
Жита, від сонця золоті.

Я цвів тобою і для тебе,
І ти світилася в мені.
В твоїх очах гойдалось небо
Із хижим яструбом на дні.

Його прихід

Тихо як — ні шелесту, ні сплеску!
Світло як — в душі і навкруги!
Я чекав, і ось воно воскресло,
Повінню зламавши береги.

Світ світає? Зацвітає вишня?
Я з тобою — спи, кохана, спи.
Як воно таке із нами вийшло
На шпильястім гребені доби?

Стрілись, наче кремінь і кресало,
Досвід мій і молодість твоя.
Десь далеко скрипка воскресає,
Славлячи святе твоє ім'я.

Аве, день, коли в цей світ прийшла ти!
Аве, тінь коханої руки!
Аве, бровеня твоє підняте,—
На віки!

Жінка із передмістя

10. Прощальні гладіолуси

Ще довго так в твоєму голосі
Дзвеніли сміхом кришталі.
Блідо-рожеві гладіолуси
Прощально шерхли на столі.

І в передзахіднім промінні
З блакитно-білої імлі
Ще довго так вуста кармінні
Мені трояндами цвіли.

А ти вже йшла, йшла назавше,—
В журбі від маківки до п'ят,—
Своєї долі не впізнавши
У найсвітлішому із свят.

Не раз насню іще ночами,
І спомин серце обпече:
Цілую довго і нестямно
Тебе в сумне твоє плече.

Мозолевський Борис

19. Портрет в червоному

Я люблю тебе в червонім.
Срібні чайки понад морем.
Я люблю тебе в червонім! —
Божевільний злет брови.
У безобрійних зіницях
Пролітають дикі коні,
Пролітають над світами,
Не торкаючись трави.

Я люблю тебе до скону! —
Не вбивай мене червоним.
Утопи мене навіки
В зливі чорної коси.
Над безмежними світами
Пролітають дикі коні,
І черлене листя з кленів
Тихо пада навскоси.

Я люблю тебе в червонім,
В грозовій пільмі волосся!
Мармурове тло обличчя.
Кумачева сойка губ.
Ти насправді зашарілась,
Чи мені лише здалося?

Мозолевський Борис

Я люблю тебе в червонім! —
Захисти мене від згуб.

Заведи мене таємно
В той далекий сад ірпінський,
Де в куцах палали ружі
В сяйві місячної гри.
Де на мене тихі очі
Проливались, наче пісня,—
Я люблю тебе в червонім! —
Проведи мене з гори.

Пригадай, як у саду тім
Кров'ю сходили порічки,
Як вишнево губи шерхли
В шалі злетів і ширянь!
І повільно так світало,
І туман вставав з-над річки.
Плачем іволги над садом
Малинова квітла рань.

Біля технікуму в лісі
Між дубами голубими
Жаром прискали суніці
Під студентський волейбол.
У вогні жовтогарячим
Задихалась горобина.

Мозолевський Борис

Білі руки на червонім
Ворожили про любов...

Ні, не згадуй! Вже — минулось,
Загубилося в торосах...
Бачиш? — Вижив. І нівроку.
Та колись іще хоч в сні
Ти прийди до мене знову,
Як тоді, простоволоса,
В ярій сукні кумачевій,
Посміхнись крізь сон мені.

Я люблю тебе в червонім!
Золота облога перснів...
Пальців пелюстки кармінні
На тремтливім кришталі...
Проведи мене до річки,
Де вітряк на пагорб сперся.
Я піду, і, наче круки,
Відлетять мої жалі.

В бурштинове і черлене
Ллється світло чесучеве.
Що судилося згубити —
Від вогню не вбережеш.
Ти крізь дні мої проходиш,
Наче вітер кумачевий,—

Мозолевський Борис

Я люблю тебе в червонім,
В чистім полум'ї пожеж!

Ти в червонім — наче канна!
В білих айстрах скрипки плачуть.
Пролітають сиві птиці
Небом вічних кочувань.
Ти проходиш? — Зупинися!!!
Ще раз дай тебе побачить!
Я люблю тебе в червонім!
Не спиняйся... Прощавай.

24. Зимовий етюд з горобиною

Відбунтували, відлюбили,
Все розгубили на бігу.
Останні грона горобини
Горять на білому снігу.

Так первозданно, так світанно
Зачарувала слід зима.
— Озвись! — кричу тобі.— Кохана!
Озвись!! —
А голосу — нема.

Мозолевський Борис

Ніч на Івана Купала

Феєрія

Неначе йду, а ти за мною вслід —
Бігом, бігом, спіткнулася, упала!..
А я їй не втямлю, чи палає глід,
• Чи ватри на узліссях на Купала...

Скажи, це ти чи це лише мана?
По вирвах гнізда в'ють потворні круки.
Мене ж і смерть і немерть обмина,
А ти біжиш, зламавши білі руки...

У хитрих душу вижерла чума.
Душі нема! — кричать. Нема?! — не треба.
Душі нема?! — а хто ж вона сама —
З очищами, мов прірви, проти неба?

Вже ліс горить від спалахів суніць.
Жаринами під ноги ті суніці!
Біжи, біжи! Не крикну — зупинись,
Бо там тебе, як відьму, сплять ниці.

Нема повернень! І межі — нема!
Є тільки тьмяний вогник серед ночі.

Мозолевський Борис

Грозою розпанахана пітьма
Колюччям набивається ув очі.

Кудись пливуть бандури вздовж ріки.
Куди ж бо ви — з єдиною струною?..
І біла тінь коханої руки
На жовте листя падає за мною.

Москалець Кость

Вона

Завтра прийде до кімнати
Твоїх друзів — небагато,
Вип'єте — холодного вина.
Хтось принесе білі айстри,
Скаже хтось: життя прекрасне.
Так, життя — прекрасне, а вона...

А вона, а вона
Сидітиме сумна,
Буде пити — не п'яніти
Від дешевого вина.
Я співатиму для неї,
Аж бринітиме кришталь.
Чи хіба зуміє голос
Подолати цю печаль?!

Так у світі повелося —
Я люблю її волосся,
Я люблю її тонкі вуста.
Та невдовзі прийде осінь,
Ми усі розбіжимося
По русифікованих містах...

Лиш вона, лиш вона
Сидітиме сумна,

Москалець Кость

Буде пити — не п'яніти
Від дешевого вина.
Моя дівчинко печальна,
Моя доле золота.
Я продовжую кричати,
Ніч безмежна і пуста.

Олейко Володимир

там, де почнешся не ти,
а почнеться дорога —
зовсім незнана,
і довга,
і, може, не та,
я не мину кожен камінь,
подібний до твого,
тільки самого
в дорозі мене не зостав.

142

там,
де твої краєвиди
заступляться небом,
де кольоровими будуть
і пеклю, і рай,
ревно проситиму в Бога
єдино за тебе,
тільки ніколи
не мов мені слова
«прощай...»

край
золотих божевіль,
мов край битого шляху,

Олейко Володимир

сяду на раду з тобою,
бо ти лиш — мій суд.
Вислухай сумно
і вибач того бідолаху,
вірші якого
тобі журавлі принесуть.

■

...твое імено видихається гірко, мов стогін.
Хоч гірше не буде, бо гілка відтята, а все ж
засвічую тихо його, як маяк — на дорогу,
якою, я знаю, не ти неминуче прийдеш.
А все ж хай освітлює сі монотонні пейзажі,
хай рівно згоряє, як перший приречений сніг.
Я навіть з собою уголос його не покажу.
Твоє імено тільки видихну. Мовити — гріх...

Два етюдi з Яремчi

1

Як камiнь — обтiчно —
вода омиває мене.

Як час не минає нiкого —
нiщо не є марне.

Гiрською рiкою
нам суетний свiт вiдiтне,
в якому усе, мов крiзь воду, —
оманне.

Згадай наші очi,
коли ми ще звались дiтьми.
Пiвсонно, пiвтемно
тебе вiдчував я губами.
I ще несвiдомий того,
що iснуємо ми,
я бачив нетямно
як свiт досконалiшав нами.

I коло замкнеться.
Смереки нас тут обiймуть.
Як хвойно i тепло
нам в iхнiх обiймах високих!

Олейко Володимир

Крізь очі та губи
з вершин води стрімко пливуть.
Крізь води пливуть
наші очі, і губи, і роки.

Згадай наші душі,
відкриті, мов сонячний лист.
Колись ми були тут!
Уламками ніжного світла
і гори, і хмари
у пам'яті нашій звелись,
щоб там залишитися
карбами вічного літа.

І літо єднає.
І літо сліпуче горить.
І гори глибинно горять,
мов бурштиновий камінь.
Люблю так, як дихаю.
Дихаю так, бо щемить
та щедра вода,
що тече вже не з нами —
над нами...

Олесь Олександр

Чари ночі

Сміються, плачуть солов'ї
І б'ють піснями в груди:
«Цілуй, цілуй, цілуй її, —
Знов молодість не буде!

Ти не дивись, що буде там,
Чи забуття, чи зрада:
Весна іде назустріч вам,
Весна в сей час вам рада.

На мент єдиний залиши
Свій сум, думки і горе —
І струмінь власної душі
Улий в шумляче море.

Лови летючу мить життя!
Чаруйсь, хмелій, впивайся
І серед мрій і забуття
В розкошах закохайся.

Поглянь, уся земля тремтить
В палких обіймах ночі,
Лист квітці рвійно шелестить,
Траві струмок воркоче.

Олесь Олександр

Відбилися зорі у воді,
Летять до хмар тумани...
Тут ллються пахощі густі,
Там гнуться верби п'яні.

Як іскра ще в тобі горить
І згаснути не встигла, —
Гори! Життя — єдина мить,
Для смерті ж — вічність ціла.

Чому ж стоїш без руху ти,
Коли весь світ співає?
Налагодь струни золоті:
Бенкет весна справляє.

І сміло йди під дзвін чарок
З вогнем, з піснями в гості
На свято радісне квіток,
Кохання, снів і млюсті.

Загине все без вороття:
Що візьме час, що люди,
Погасне в серці багаття,
І захолянуть груди.

Олесь Олександр

І схочеш ти вернути собі,
Як Фауст, дні минулі...
Та знай: над нас — боги скупі,
Над нас — глухі й нечулі...»

.....
.....

Сміються, плачуть солов'ї
І б'ють піснями в груди:
«Цілуй, цілуй, цілуй її —
Знов молодість не буде!»

■
Люблю! Як в перший раз люблю,
Хоч це любов моя остання...
Але вона — як день в маю,
Як пташки перше щебетання.
Люблю!

Люблю для сліз, для мук, для жалю...
Але коли б, коли б ти знала,
Як квітне серце, як люблю,
Ти б на устах моїх сказала:
Люблю!

Олійник Борис

Я до тебе йшов крізь далі, через роки.
І зустрів тебе, одну-єдину в світі:
Ти стояла на порозі на високім
В синім платті, синьоока, в синім квіті.

Уклонилась, повела мене в світлицю,
Пригощала за столом новотесовим.
Пив я воду, пив холодну із криниці —
Срібнодзвонну, срібноплинно-проліскову.

Як ішли ми зелен лугом к зелен гаю,
Солов'ї нам ткали пісню диво-дивну.
Той мотив мені і досі ще лунає —
Незабутній, неповторно переливний.

Зупинилась. Зашарілись ніжно щоки.
Ти звела на мене очі. Роси впали.
Я читав в твоєму погляді глибокім:
Ти чекала.

Ти чекала того сонячного слова,
Неповторного і вічно молодого.
Я ж — неначе відібрало в мене мову —
Мовчки квіти обривав собі під ноги.

Олійник Борис

Ти зітхнула, ти сказала: — Будь щасливий. —
І пішла, а я зостався серед квітів.
Раптом серце защеміло (біль — як злива):
«Дожени! Вона ж твоя — єдина в світі».

Я рвонувся швидше вітру через луки
І, здалось, уже впізнав твою хустину,
Ще два кроки —
 й доторкнусь, простягнувши руку...
Тільки небо, тільки далеч синьо-синя

Та дуби про щось зажурено шепочуть...
І тепер, куди б не йшов я, що б не думав,
В моє серце задивились твої очі
Синім ранком, синім квітом, синім сумом.

Олійник Борис

Мелодія

Заболю, затужу,

заридаю... в собі, закурличчу,

А про очі людські

засміюсь, надломивши печаль.

Помолюсь крадькома

на твоє праслов'янське обличчя

І зоря покладе

на мовчання моє печать.

Забіліли сніги,

забіліли на цілому світі.

Опадає листок,

як зів'яле чайне крило,

Там, де ми відбули,

там, де наше відтьохкало літо,—

Забіліли сніги... забіліли сніги...

замело.

Це приходить, мов сон.

Це приходить до мене із мареня

Теплий шепіт і схлип — чи сльоза,

чи роса од ріки?

І на обрій вечірній

ляга, мов на еллінський мармур

Олійник Борис

Ледь означений профіль
і тиха лілея руки.

Я для інших одцвів,
я під серцем сховав свої квіти.

Я від ока чужого
туманом осіннім укривсь.

Але якось вночі
підійди і торкни мої віти —

Я тобі засвічусь,
як нікому іще не світивсь!..

Заболю, затужу, заридаю... в собі,
закурличу.

А про очі людські
засміюсь, надломивши печаль.

Помолюсь крадькома
на твоє праслов'янське обличчя,

І зоря покладе
на мовчання моє печать.

Олійник Борис

Парубоцька балада

Я летів красивим чортом
На коні, як ворон, чорнім —
Біла піна падала, мов сніг, —
Ех,

до тієї Чураївни,
Що клялась від третіх півнів
Рушники послать мені до ніг.
Та

до тієї... до такої,
Що як поведе рукою —
Солов'ї вмирають навесні!

Я летів...

А на Купала

Дві зорі підбито впали,
Заридав у глухомані сич...
Гей, скоріше, коню-друже,
Щось мені на серці тужно,
Щось не договорює ця ніч,
Та

ще ж, як на чиюсь намову,
Загубилася підкова...
Щось недобре затаїла ніч.

Олійник Борис

Я влетів з розгону в ранок
Під високий білий ганок,
Де колись уста її пізнав...
Тільки ж чом це так вогнисто
Сіють музику троїсті?
Чуєш, коню, що б воно за знак?

Розчахнулись навстіж двері —
Став біліший від паперу:
Вийшла Чураївна... у фаті.
Тонко скрикнула, мов чайка,
Випала у свахи чарка.
Три музики зблідли, як святі.

Вмерзнув повід у долоню.
Так оце, виходить, коню,
Ми з тобою гнали крізь віки,
Щоб Зеленої неділі
Встигнуть... на чуже весілля?
Де ж твої, Марусю, рушники?

Щось лепече про розлуку,
Простягає білу руку, —
Повертаймо, коню... в три хрести!
Та
 скоріш від цього саду,

Олійник Борис

де зустрів я ніжну зраду,
та не слухай тоскного: «Прости!»

Люто вилетів на греблю,
Вдарив тугою об землю —
Обірвались струни у музик.
Закричали треті півні,
Впала з горя Чураївна
Головою в проданий рушник.

Ще не раз ти, Чураївно,
Скрикнеш чайкою осінньо,
Коли я попід твоїм вікном
На коні, як ворон, чорнім
Пролечу красивим чортом,
Хрещений весільним рушником.

Ех,
до тієї... до такої,
Що як поведе рукою —
Скрипка заголосить під смичком.
Та
до тієї, до другої,
До тії... та не такої.
Під чийм же, коню, ми вікном?!

За рікою тільки вишні...

тільки вишні... тільки вишні.

Та дорога за тумани утіка.

І ніхто мене не чує,

і ніхто мені не пише,

І ніхто мене не жде і не гука.

Це тому, що того ранку

з-над ріки умовним стуком

Вірний дятел мені вістку переслав,

Що, мовляв, на видноколі

засвітилася розлука,

що печаль до мене пілине в два весла.

Це тому, що за рікою

тільки вишні... тільки вишні,

а у річці скаламучена вода.

Це тому, що цього ранку

ти на берег мій не вийшла

І не вийдеш — мені дятел передав.

Це тому, що в цьому світі

загубитися не важко

Між провулків, віражів і вітражів.

Олійник Борис

Це тому, що інші встигли
обірвати всі ромашки,
а мені тепер на серці ворожить?

Це тому, що мені в серці
поселилась тиха мука,
це тому, що... це тому, що...
Це тому,

Що на обрії моєму
засвітилася розлука
І розтала у вишневому диму.

Акваріум

М. А.

На хмурих сходах зупинись на мить
Заглянути у казку баговинну.
Ось промінь впав з-посеред верховіть
І засвітив його шматком бурштину.

На листя ти задивишся бліде,
На черепашку равлика прозору,
І в цю хвилину дівчина пройде
З школярським ранцем сходами нагору.

І ти вже знаєш: проминуть роки,
А ти ховатимеш, немов коштовність,
Води бурштин і одягу кратки,
Однаково прекрасну невимовність.

Диліжанс

Стук дверцят від грубої руки,
По грудках замерзлих дзвін обіддя,
І пучки розв'язують стрічки
Під м'яким злотавим підборіддям.

І таким чимсь повні — чуєш ти —
Раптом груди, горло і повіки,
Що готовий взяти та й піти
І ніколи не вернуть, повіки.

Павличко Дмитро

■
Коли ми йшли удвох з тобою
Вузькою стежкою по полю,
Я гладив золоте колосся,
Як гладить милому волосся
Щаслива, ніжна наречена...

А ти йшла поперед мене,
Моя струнка, солодка згубо,—
І я помітив, як ти грубо
Топтала колоски пшениці,
Що нахилились до землиці.
Немов траву безплідну, дику
Топтала і не чула крику
Тих колосочків. Без оглядки
Ти йшла собі, а в мене — згадки
Про те, як на чужому полі
Збирав я нишком колосочки
В поділ дитячої сорочки.
О, я хотів тобі сказати,
Що те колоссячко вусате —
То невсипущий труд мозільний,
То молодим калач весільний,
То для дітей пахуча булка,
То хліб, що матінка-гуцулка
З долівки вчила піднімати,

Павличко Дмитро

Як батька в руку, цілувати;
Та я змовчав. Я йшов покiрно,
Бо я любив тебе надмiрно,
Але менi тодi здалося,
Що то не золоте колосся,
Що то любов мою безмежну
Стоптали так необережно.

Був день, коли ніхто не плаче,
Був ясний день, як немовля.
Та я здригнувся так, неначе
Твоє ридання вчув здаля.

Я знаю — ти не заридала,
А в світі, що гуде й гримить,
Мене лиш пошепки назвала,
До себе кликнула в ту мить.

■

— Ми будем просто як товариші, —
— Сказала ти. І я сказав: — Хай буде, —
І чув, як запекло мене в душі,
Як обручем залізним стисло груди.

Ми попрощались... В тишині дзвінкій
Я чув твої дрібні веселі кроки...
Мов по душі простеленій моїй,
Ти йшла на гострих каблуках високих.

Моя любов — усохла деревина.
Вона радіє, як зима надходить,
Бо всі дерева схожими до неї
Стають о тій порі. Безлисті, чорні
Гілки, мов кості, бо обгризли їх
Вітри осінні — пси проголоднілі.
Вона сумна весною, бо її
Здалека видно в зелені хвилястій.
Вона мене боїться — рубача,
Що ходить і вичищує невпинно
Душі зелений сад. Коли підходжу
З сокирою до неї, щоб зрубати
І на багаття кинути її,
Вона тремтить! Один листок зелений
Ще є на ній. Один листок надії,
Що буде ще мене любити
Моя кохана. Бризне листям буйно
Те пагілля. Тому-то обминає
Із року в рік усохлу деревину
Сокира точена...

Горить суніцями поляна,
Як запаска. Гуде бджола
І так літає, наче п'яна
Від запахущості й тепла.

Сховавшись у гілля зелене,
Чекаю на своє дівча.
Воно вже йде, вже серце з мене
Виймає, як гніздо з куща.

Ревнощі

Нема вже світла темного в очах,
А в голосі — гріховності хрипкої...
Ти спокушала цілий світ колись,
Я в ревнощах спекотних задихався.

Лишилась тільки чистота сліпуча,
Як після віхоли нічної сніг:
Нікуди не втікає він — лежить!
З незайманості проступає холод.

Моя душа опалена вогнем,
Як деревина в полі, під якою
Розводили багаття мандрівці.

Мені здається, що життя минуло,
А то лиш ревність вигасла моя —
На сніг злітає сажа пластівцями.

Моя любове, ти як Бог, —
Я вже не вірю, що ти є.
У безлічі земних тривог
Згубилося ім'я твоє.

Та я належу ще тобі,
Хоч сам від себе це таю,
Хоч не в молитві, а в клятьбі
Я силу згадую твою.

Жорстоко в правоті своїй
Невірство не суди моє.
З'явись, благослови, зігрій,
Якщо ти є, якщо ти є!

■

Ми вийдем з тобою на листя опале,
Де синє повітря, як сиві опали,
Ми станем з тобою, як олень і ланя,
Вслухатися в лісу бентежне волаання.
Очиститься подих і голос від диму,
Я пісню з тобою високо нестиму,
Трава нам заграє, і вітер затрубить,
І постріл мисливця нас раптом розбудить...

Дзвенить у зорях небо чисте,
Палає синім льодом шлях.
Неначе дерево безлисте,
Стоїть моя душа в полях.
Як надійшла щаслива доля,
Збудила весняну снагу,
Моя душа, немов тополя,
Зазеленіла на снігу.
Як надійшла любов справдешня,
Хлюпнула пригорщу тепла,
Моя душа, немов черешня,
Понад снігами зацвіла.
Як надійшла і засіяла
Та дружба, що живе в літах,
Моя душа над снігом стала,
Неначе яблуня в плодах.

Я стужився, мила, за тобою,
З туги обернувся мимохіть
В явора, що, палений журбою,
Сам один між буками стоїть.

Грає листя на веснянім сонці,
А в душі — печаль, як небеса.
Він росте й співає явороньці,
І згорає від сльози роса.

Сніг летить колючий, ніби грина,
Йде зима й бескидами гуде.
Яворові сниться яворина
Та її кохання молоде.

Він не знає, що надійдуть люди,
Зміряють його на поруби,
Розітнуть йому печальні груди,
Скрипку зроблять із його журби.

Павлишко Дмитро

Над нашим світом і під нашим світом
Є ще світи великі і малі.
Туди ми долітаєм тільки світлом
І музикою темної землі.

Туди мене хтось ненастанно кличе,
Вистелює блакитом щемну путь,
Так, ніби прагне в сяйво таємниче
Душі моєї подих обернуть.

Десь там у зорях мерехтить віола,
Льняна коса, як нива осяйна,
І кров моя бринить — палюча й гола, —
Немов небес віддалена струна.

Можливо, все, що пам'ятати треба
Моїй душі серед страждань і втіх,
Це — тільки карта зоряного неба
І поклик безміру — з очей твоїх!

Відходив поїзд. У вікні
Махала дівчинка рукою
І плакала. Нащо мені
Її сльози й несупокою —
Я ж з іншою прощався там,
Я проводжав дівча веселе;
Чого ж це над моїм життям
Чужа печаль полотна стеле?!
Чого це я забув давно
Свою товаришку погожу,
А те заплакане вікно
Забути я ніяк не можу?!
Чия душа, як сирота,
Зверталася до незнайомих,
Куди ж то кличе крізь літа
Її руки прощальний помах?!

Павлюк Ігор

Берег як берег. Вода як вода.
Небо — зачитане до зірок.
Зустріч із мрією така молода,
Як розіп'ятий пророк.

Візьмеш її руки — вино тремтить.
Невже усьому вінець?
Крапля до краплі, до миті мить.
Ну, поцілуй мене.

Без пульсу твого і ритму час
Якийсь не такий на дні.
Скажи про життя, як у перший раз,
Як йому говорила «ні».

Осінь як осінь. Душа стоїть
Яблуком в горлі мені.
І льодом порізані солов'ї
Гострять об пір'я ніж.

Вмирати — за себе. Любити за всіх —
Із доторками без слів,
Бо вбивство любові — найбільший гріх
На цій вороній землі.

Павлюк Ігор

Візьмеш її в руки — уся тремтить.
І як же така була?
Молитва й пости, гріхи і пости...
Красива і трохи зла.

Тут берег як берег. Сльоза як слеза.
Жовтіють листки газет.
У нас немає дороги назад,
Нема дороги вперед.

Павлюк Ігор

Любов напала навесні —
Як Божа кара.
Писала кров'ю по вині
Сумна і кара.

Здавалосьь — чесна, як вогонь,
Як вітер — гола.
Хотіла імені мого
І вийти з кола.

Ліпила слово-пластилін
Без рими в стовпчик,
Немов один на всій землі
Той сивий хлопчик.

Немов від Змія всі були,
Не від Адама.
Розтяті вени, як стволи,
Як телеграма,

Що треба їхати кудись —
Удвох, від світу.
Любов напала назавжди,
А ми ж до літа...

Дівчинку здибав колись маленьку
Там, де землю Дніпром розколото:
Вибирала з води у жменьку
Синє золото...

І таке тоді небо було безкрає.
Поможи мені, дядю, трошки!..
...А в самої очей немає —
Волошки.

Гей, дівчатко! Найкраща з моїх химер!
Чи далось ж тобі те золото!
...Вже мені не сміятись тепер
По-старому, безглуздо-молодо...

Плужник Євген

Річний пісок слідок ноги твоєї
І досі ще — для мене! — не заніс...
Тремтить ріка, і хилиться до неї
На тому березі ріденький ліс...

Не заблукають з хуторів лелеки, —
Хіба що вітер хмари нажене...
О друже мій єдиний, а далекий,
Який тут спокій стереже мене!

Немов поклала ти мені на груди
Долоні теплі, і спинилось все:
І почуття, і спогади, і люди,
І мертвий лист, що хвилями несе...

Немов ласкаві вересневі феї
Спинили час — і всесвіт не гече...
І навіть цей слідок ноги твоєї
Вже не хвилює серця і очей...

Бо я дивлюсь і бачу: все навіки
На цій осінній лагідній землі,
І твій слідок малий — такий великий,
Що я тобі й сказати б не зумів!

■
Не чуючи перебирала ти
Пожовклі клавіші, задумана й тривожна;
Здавалося, гукни тобі: — Лети! —
І повернути вже не можна!

Та з того, як здригалася рука,
Як інколи стеналась вся ти,
Я зрозумів, що скільки не гукай —
Ти розучилася літати!

Місток замшлий і хисткий,
І верби в березі, і мальви,
Яку мені відкрили даль ви
Давно забуту, — пелюстки
Вуст ще дитячих, душу чисту,
І першу зустріч, і любов —
Усе, що пережити
Нам не до хисту!

Вже червоніють помідори,
І ходить осінь по траві.
Яке там ще у біса горе,
Коли серця у нас живі?

Високі айстри, небо синє,
Твій погляд, милий і ясний...
Це все було в якійсь країні,
Але не знаю я, в якій.

Що з того, що осіннім чарам
Прийде кінець? Але в цю мить
Баштан жовтіє понад яром,
Курінь безверхий ніби спить,

І гнеться дерево від плоду,
І не страшний, моє дитя,
Нам час останнього походу
Без вороття — без вороття.

■
Яблука доспіли, яблука червоні!
Ми з тобою йдемо стежкою в саду,
Ти мене, кохана, приведеш до поля,
Я піду — і може, більше не прийду.

Вже й любов доспіла під промінням теплим,
І її зірвали радісні уста, —
А тепер у серці щось тремтить і грає,
Як тремтить на сонці гілка золота.

Гей, поля жовтіють, і синіє небо,
Плугатар у полі ледве маячить...
Поцілуй востаннє, обніми востаннє;
Вміє розставатись той, хто вмів любить.

На порозі гість веселий —
Дощ блакитний, весняний...
Хто постелю нам постеле
У світлиці запашній?

Хто під вогке рокотання
Малих крапель по шибках
Нагадає про кохання
Дивним огником в очах?

Хто? Як зветься? Як сміється?
Як цілує? І кого?
Чи до серця пригорнеться
До забутого мого?

■
У теплі дні збирання винограду
Її він стрів. На мулах нешвидких
Вона верталась із ясного саду,
Ясна, як сад, і радісна, як сміх.

І він спитав: — Яку б найти принаду,
Щоб привернуть тебе до рук моїх?
Вона ж йому: — Світи щодня лампаду
Кіпріді добрій. — Підняла батіг,

Гукнула свіжо й весело на мулів,
І чутно уші правий з них прищулив,
І знявся пил, немов рожевий дим.

І він потягся, як дитина, радо
І мовив: — Добре бути молодим
У теплі дні збирання винограду.

Поцілунок

У темній гущині її я наздогнав.
Вона, вже лежачи серед пахучих трав,
Руками пружними од мене одбивалась.
Нарешті стишилась — і дивне диво сталось:
Уста, що і мене, і весь мій рід кляли,
Мов квітка багрянá, до мене простягали
Свій келих, сповнений солодкої знемоги.
Натомлені з бігу струнки та дужі ноги
Білили мармуром під місяцем німим, —
І тихим голосом, охриплим та чудним,
Вона промовила: «Жорстокий переможче!
Упасти в цім бою для мене найдорожче».

Сніг падав безшелесно й рівно,
Туманно танули огні,
І дальній дзвін стояв так дивно
В незрозумілій тишині.

Ми вдвох ішли й не говорили,
Ти вся засніжена була,
Сніжинки грали і зоріли
Над смутком тихого чола.

І люди млисто пропливали,
Щезали й гасли, як у сні, —
І ми ішли й мети не знали
В вечірній сніжній тишині.

Ластівки літають, бо літається,
І Ганнуся любить, бо пора...
Хвилею зеленою здіймається
Навесні Батийова гора.

Гнуться клени ніжними колінами,
Чорну хмару сріблять голуби...
Ще от день — і все ми, все докинемо
Для блакитнокрилої плавби.

Хай собі кружляє, обертається,
Хоч круг лампочки, земля стара!..
Ластівки літають, бо літається,
І Ганнуся плаче, бо пора...

■

На білу гречку впали роси,
Веселі бджоли одгули,
Замовкло поле стоголосе
В обіймах золотої мли.

Дорога в'ється між полями...
Ти не прийдеш, не прилетиш
І тільки дальніми піснями
В моєму серці продзвениш.

У тьмі облещень і обмов
ти є — неложна, нелукава,
лише не знайдена — немов
бібліотека Ярослава.

Сліди на кам'яній траві...
Напівзотліла хустка неба...
Вже ніч розчахнута на дві
руки, що зведені до тебе.

■
Пригадай! — ми були тут, коли
переходити водами вміли
цю ріку, і над нею цвіли
буйні стебла ранкового тіла.

Ми сліди на воді замели.
Вічні трави без нас покосили.
І шугає, мов зірка, з імлі
жовте око нечистої сили.

Ніби руку, ріку відведи
і по лінії й руху води
пригадай, що було це не з нами.

Хто ж завмер при руків'ї коси
і послав ці слова? Ніби пси,
мчать вони золотими слідами.

слову важкому як жменя землиці
світять ще лица тліє ще глиця
в чорнім багатті чорного плаття
Ольга-Марія Ольга-Марія
чом ми такими є молодими
вчора твоїми руками блідими
витиснув профіль крику в корі я
випалив тишу твоєю сльозою
Ольго-Маріє в пагорби темні
вирвався вересень з палеозою
дикі ж які його крила підземні
чом же я бачу в лісі осіннім
білу сорочку вишиту синім
свіжої глиці синя завія
Ольга-Марія Ольга-Марія

Осінній романс

196

Ці тіні на очах. І хризантемна ржа.
Цей ранній лід. Розсіймося квітками.
А плеченько в росі. А серденькові жаль.
Листочок-листопад... Встеляє камінь.
А вустонька-вуста. А хустонькою піт...
Ці тіні на очах. І мальви, що минули.
А рученьки-любов, а рученьки — як лід.
Сережки срібляні... І думонька... І думи...
Я слухаю романс кларнетами смерек.
Горить свіча в кармінній карамелі...
Ці тіні на очах, як хризантемний хрест...
А плеченько в росі... Одне-одненьке...

Блюз до жовтої блузи

Твій голос в мені не зітерся і досі,
Ця тиша Твоя тогосвіттям стоїть.
У цім голоснім, голоснім безголоссі
Ми мальви посіяли — блюзом на тлі...
Ми мальви посіяли. Всіялись плями
На жменях, на долі, на всіх пухирцях.
Посіялась пісня із блюзом краями,
І мальви мої пожовтіли з лиця.
Останнії думи. Отямся, любове.
Не йди мені з серця. Не йди із очей.
Твій голос іще не зітерся до крови,
А серце сирітно жевріє іще...
А серце. А серце... Посіяно думи.
Посіяно квітку любови комусь.
Надмухують мальви печальні парфуми.
Печальні тривоги. На жовтий твій блуз...

■
любове, — кажу, — любовонько
пестинонько срібнослізна
росинонько мукосердна

озовися, озовись

будеш мною князювати
барви-квіти
вподобати

я навіки твій

Свідзінський Володимир

В полум'ї був спервовіку
І в полум'я вернуся знову...
І як те вугілля в горні
В бурхливім горінні зникає,
Так розімчать, розметають
Сонячні вихори в пасма блискучі
Спалене тіло моє.
І там, невідущий, невісний,
Міріядом бездумних частинок
Зустрінуся знову з тобою,
Колись — як і я — живою.
Міріядом бездумних частинок
З розсипаним пилом пилінки земної.
І не повість нам, не скаже ніщо,
Як у часі незглибнім,
У світі зниклім,
Два листки на єдиному дереві,
Ми спажнули колись,
І зчарованим зором уздріли
Цвіт огневий над собою,
І розцвіли в його світлі ласкавім,
І невольники волі його
Так безумно, так трепетно
Поривалися серцем до серця.
Не повість нам, не скаже ніщо.

Свідзінський Володимир

Як тихо тут: земля і сонце!
Уже ліщина попустила
Свої світильники довгасті,
І крихко розцвітає ряст.

Як мирно тут: тобі на руку
Упала скакавка плеската.
В воді озерець джерелянки
Кують задуму лісову.

Прислухайся: десь за горою,
За верховинами дерев,
Облоки ронять краплі світла
В уважні розплески весни.

Побудьмо тут. Тут всі дороги,
Що землю, втомлену любов'ю,
Вели до нас, її найменших.
Побудьмо тут на самоті.

Свідзінський Володимир

Теперішнє! Мов хатка картяна,
Ти падаєш од подиху зітхання,
Од руху вуст — а завжди непорушне.
Теперішнє! Золотогранна свічка,
Що кожную мить згоряє безнастанно
На сонячнім престолі, а проте
Стоїть на нім од віку і до віку!

Моє «тепер»! Ти ж і тоді було,
Коли я цілував кохане тіло,
І нині є, коли в землі глибокій
До нього смерть устами припадає.
Ти — день і ніч, початок і кінець,
Стріла й мета, весна і зов'явання.
В тобі шукав я і в тобі знаходжу,
В тобі був юний і в тобі старію.

О дивна мить! Мов крізь кораль намиста,
Крізь тебе нитка часу переходить,
То золота, то чорна, то безбарвна.
Нічого не існує, опріч тебе,
Але й тебе нема. Вуста не встигнуть
Тебе назвати, як зникаєш ти.
Ось я веду про тебе пісню цю:

Свідзінський Володимир

Ще звук не вмер, а ти уже навіки
Відбігла від народження його,
Уже ти відокремилась від слова,
Яке я щойно вимовив. Майбутнє
Тобою стало — й відступило в давнє.

Аби заснув, приходиш крадькома
І починаєш надити словами:

«А йдім же люди в темне муравище,
Що серед бору, в виямку дрімучім,
Під соснами. Коли б ти тільки знав,
Якого в нім печерок та яскинь!

А вже вони давно стоять нежиті.
Я посвічу в них свічі незліченні —
І сяйво бризне... Ні огидних слів,
Ні погляду ворожого! Де глянеш,
Подушечки атласові лежать.

Обійме сон — і мирно ти заснеш.

Тобі спочинок, а мені турбота.

Тебе обійду, обчеркну. Кругом

Осиковий поставлю частокіл.

Пристрітища, урочища, уроки

Нас будуть сторожити од людей.

Я в головах у тебе заспіваю:

— Не вийдеш більше, мій мурашку білий!»

Коли весь двір пірнав у тінь,
На пасіку, поза курінь,
Тягнуло димом від сушарні.
А ми гуляли в ловитки,
І ти ховалась за дубки
Або за горбики цвинтарні.

А потім сонце западало,
І з насипу дивились ми,
Як дальнє дерево й доми
Скривали тліюче кружало, —
І боязко горнулась ти
До мене, щоб додому йти.

Є у зорі жаркий янтар,
А в півночі Волосожар.
О світе мій, землею вкритий!
Віддав би я ще й кращий дар
За той курінь, за той димок,
За твій летючий голосок,
За те, щоб знов тебе ловити.

Чорні від страждання мої ночі,
Білі від скорботи мої дні
Вшали у твої свавільні очі,
Жадібні, глибокі і чудні.

Я тебе не хочу обминути,
Я тебе не смію обійти.
Дай мені губами зачерпнути
Ніжної твоєї доброти.

Диких орд незлічені навали
Розтрошили пращури мої,
Щоб несла ти гордо і зухвало
Груди недоторкані свої.

Щоб горіли маками долоні,
Щоб гуло моє серцебиття,
Щоб в твоєму соромливім лоні
Визрівало завтрашнє життя.

І моє прокляття очманіле
Упаде на тім'я дурням тим,
Хто твоє солодке грішне тіло
Оскверняє помислом гидким.

Симоненко Василь

Стегна твої, брови і рамена,
Шия і вогонь тендітних рук —
Все в тобі прекрасне і священне,
Мамо моїх радощів і мук!

Вона прийшла, непрохана й неждана,
І я її зустріти не зумів.
Вона до мене вишлювала з туману
Моїх юнацьких несміливих снів.

Вона прийшла, завітчана і мила,
І руки лагідно до мене простягла,
І так чарівно кликала й манила,
Такою ніжною і доброю була.

І я не чув, як жайвір в небі тане,
Кого остерігає з висоти...
Прийшла любов непрохана й неждана...
Ну як мені за нею не піти?

Білі акації будуть цвісти
в місячні ночі жагучі;
промінь морями залле золотий
річку, і верби, і кручі...

Будем іти ми з тобою тоді
в ніжному вітрі до рання,
вип'ю я очі твої молоді,
повні туману кохання...

Солодко плачуть в садах солов'ї,
так, як і завжди, незмінно...
В тебе і губи, і брови твої,
як у моєї України...

Ось вона йде у вінку, як весна...
Стиснулось серце до крику...
В ньому злилися і ти, і вона
в образ єдиний навіки.

Ластівки на сонці, ластівки на сонці,
як твої зіниці в радісних очах...
Зацвіли ромашки десь на горизонті
й пахнуть поцілунки, як китайський чай.

Я твою шинелю цілував до болю
і твої коліна, любі без кінця,
ніжні та рожеві, як берізки голі,
що ростуть далеко на чужих сонцях...

Бачу за морями молоді дороги,
де припав до неба синьоокий степ...
А у тебе, мила, щастя і тривога
на щоках холодних од очей цвіте...

У вечірнім місті плакали трамваї,
пропадали сльози сині на дротах.
Я тобі сьогодні назбирав конвалій,—
і солодко дзвонить у моїх руках...

Ластівки на сонці, ластівки на сонці,
як твої зіниці в радісних очах...
Зацвіли ромашки десь на горизонті
й пахнуть поцілунки, як китайський чай.

Марія

Зеленіють жита, і любов одцвіта,
і волошки у полі синіють.
Од дихання мого тихий мак обліта,
ніби ім'я печальне — Марія...

Ми з тобою одні. Ми у полі одні.
Ти стоїш перед мене, як вечір.
Я дивлюсь на заплакані очі твої,
на покійно похилені плечі...

В небі хмарки біжать... може, буде гроза?
Зацвіли блискавиці над гаєм...
Я не можу сказати, я боюсь розказати,
що тебе я уже покидаю...

Що я можу?... скажи... Мої дні, мов хрести.
Я не мав і нічого не маю.
Ти стоїш і мовчиш... тільки вітер тремтить,
на плечі твоїм шаль підіймає...

Зеленіють жита, і любов одцвіта,
і волошки у полі синіють.
Од дихання мого тихий мак обліта,
ніби ім'я печальне — Марія...

Васильки

Васильки у полі, васильки у полі,
і у тебе, мила, васильки з-під вій,
і гаї синіють ген на видноколі,
і синіє щастя у душі моїй.

Одсіяють роки, мов хмарки над нами,
і ось так же в полі будуть двоє йти,
але нас не буде. Може, ми квітками,
може, васильками станем — я і ти.

Так же буде поле, як тепер, синіти,
і хмарки летіти в невідомий час,
і другій, далекий, сповнений привіту,
з рідними очима порівняє нас.

Сосюра Володимир

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
лиш приходить подібне кохання.
В день такий розцвітає весна на землі
і земля убирається зрання...

Дише тихо і легко в синяву вона,
простягає до зір свої руки...
В день такий на землі розцвітає весна
і тремтить од солодкої муки...

В'яне серце моє од щасливих очей,
що горять в тумані наді мною...
Розливається кров і по жилах тече,
ніби пахне вона лободою...

Гей, ви, зорі ясні!.. Тихий місяцю мій!..
Де ви бачили більше кохання?..
Я для неї зірву Оріон золотий,
я — поет робітничої рані...

Так ніхто не кохав. Через тисячі літ
лиш приходить подібне кохання.
В день такий розцвітає весна на землі
і земля убирається зрання...

Состюра Володимир

Дише тихо і легко в синяву вона,
простягає до зір свої руки...
В день такий на землі розцвітає весна
і тремтить од солодкої муки...

Горить сосна — од низу догори.
Горить сосна — червоно-чорна грива
над лісом висить. Ой, і нещаслива
ти, чорнобрива Галю, чорнобри...
Пустіть мене, о любчики, пустіть —
голосить Галя, криком промовляє,
і полум'я з розпуки розпукає,
а Пан-Господь і бачить і мовчить.
Прив'язана за коси до сосни
біліє, наче біль, за біль біліша.
Гуляють козаки, а в небі тиша,
а од землі — червоні басани.
Ой, любі мої легені, пустіть,
ой, додомоньку, до рідної мами.
Зайшлася бідолашна од нестями,
і тільки сосна тоскно тріскотить.
Горить сосна од низу догори,
сосна палає — од гори донизу.
Йде Пан-Господь. Цілуй Господню ризу,
ой чорнобрива Галю, чорнобри...
Прости мені, що ти, така свята,
на тім вогні, як свічечка, згоріла.
Ой як та біла білота боліла,
о, як боліла біла білота!

Напевне, так і треба —
судилося бо так:
упали зорі з неба
і надломили мак.
Така знялася хвища —
ні неба, ні землі,
лиш чорне кладовище
по нищеній ріллі.
Залопотіла злива,
мов залива — гай-гай!
Кохана, будь щаслива!
Коханий мій, бувай!

Тільки тобою білий святиться світ,
тільки тобою повняться брості віт,
запарувала духом твоїм рілля,
тільки тобою тішиться немовля,
спів калиновий піниться над водою —
тільки тобою, тільки тобою!
Тільки тобою серце кричить моє.
Тільки тобою сили мені стає
далі брести хугою світовою,
тільки Тобою, тільки Тобою.

Мов лебедина, розкрилила
тонкоголосі дві руки,
ледь теплі губи притулила
мені до змерзлої щоки,
сльозою темінь пронизала,
в пропасниці чи маячні
казала щось — не доказала.
Мов на антоновім огні,
не чув нічого і не бачив,
в останньому зусиллі зміг
збагнути: все. Тебе я втрачу,
ось тільки заверну за ріг.

Люстерко

Доживало люстро дні останні,
Тріскалось, як в березні льоди,
Зрушені із місця на світанні
Течією чорної води.

Марилося люстрові ночами:
Перед ним, як спека у жнива,
Жінка пламеніє і руками
Соромливо груди прикрива,

І чекає, доки він підійде
І, в незмозі одвести очей,
Покладе гаряче підборіддя
На її оголене плече.

Втиснене колись в залізне коло,
Люстро охопити не могло
Усього, що плинуло навколо
І туманом дихало на скло.

Жінка опускала спрагли очі,
І на чоловічому плечі
Віддалялась усмішка жіноча
По кімнаті в темну далечінь.

Талалай Леонід

Поглинала глибина обличчя,
Поглинала все, що навкруги,
І її біленький черевичок,
Що гойдався на пальчиках ноги.

Поглинала все. І роздивиться
Вже нічого люстро не могло.
І гасила світло таємниця,
Осліпивши темрявою скло.

А тепер дивилось на старого
І, далекі згадуючи дні,
Не могло наблизити до нього
Світу, що померк на глибині.

Ліктями опершись на коліна,
Він тримав обличчя між долонь,
І тремтіла на щоці краплина,
І здригались пальці біля скронь.

О, панно Інно, панно Інно!

Я — сам. Вікно. Сніги...

Сестру я Вашу так любив —

Дитинно, злотоцінно.

Любив? — Давно. Цвіли луги...

О, панно Інно, панно Інно,

Любові усміх квітне раз — ще й тлінно.

Сніги, сніги, сніги...

Я Ваші очі пам'ятаю,

Як музику, як спів.

Зимовий вечір. Тиша. Ми.

Я Вам чужий — я знаю.

А хтось кричить: ти рідну стрів!

І раптом — небо... шепіт гаю...

О ні, то очі Ваші. — Я ридаю.

Сестра чи Ви? — Любив...

Ви знаєте, як липа шелестить
У місячні весняні ночі?
Кохана спить, кохана спить,
Піди збуди, цілуй їй очі.
Кохана спить...
Ви чули ж бо: так липа шелестить.

Ви знаєте, як сплять старі гаї?
Вони все бачать крізь тумани.
Ось місяць, зорі, солов'ї...
«Я твій» — десь чують дідугани,
А солов'ї!..
Та ви вже знаєте, як сплять гаї!

Коли в твої очі дивлюся...

Коли в твої очі дивлюся —

Здається мені:

Мов бачу я небо прозоре.

Мов бачу брильянтових зір ціле море,

Що десь там горять-усміхаються,

Чудові, ясні!..

Ах, очі, ті очі!.. Кохана,

Чом серце твоє не таке?

Чому, як говориш — на думку спадає

Те поле у жовтні. Туман поглядає.

Суха бадиллина хитається...

Спить груддя важке.

■

Десь на дні мого серця
Заплела дивну казку любов.
Я ішов від озерця.
Ти сказала мені: «Будь здоров!
Будь здоров, ти мій любий юначе!..»
Ах, а серце і досі ще плаче.
Я ішов від озерця...

Десь на дні мого серця
Заплела дивну казку любов.

Говори, говори, моя мила:
Твоя мова — співучий струмок.
Ніч зірки посвітила.
Шепчуть вітру квітки: гей, в танок!
Повінчайся з туманами ночі.
Тихо так опівночі.
Ніч зірки посвітила.

Говори, говори, моя мила:
Твоя мова — співучий струмок.

Федорак Назар

Та, що рятує на водах

Та, що рятує на водах,
Та, що дихає в камені,
руки Якої — повінь.
руки Якої — хрест, —
мовби пістоль наводить,
буцім співає: «Амен!»

...Нечутий концерт Bon Jovi
небачений Бухарест...

Та, що на тому світі,
Та, що не дасть горілки,
чаша Чия — бездонна,
рана Чия — без дна,
незаймана Нефертіті,
підстрелена перепілка.

...Останнє — шматок мадонни,
як згорточок полотна...

Кого не везу додому,
хіба що на тихі води,
хіба що на ясні води —
безмежний такий курорт, —
пилюкою по рудому
слизькі письмена виводить.

Федорак Назар

...Вихлющують хороводи
гаївками із аорт...

Праматір дітей туману,
Та, що цілує в голову,
сіть висипає вранці,
сльози збирає вдень,
перекриває крани,
перетинає горло.

...Останнє — бомжі-повстанці
з пеньками гнилих пісень...

Із циклу «Згоріла корчма»

8

Я так тебе люблю.

За Вінницею — осінь.

Іще Південний, а

уже холодний Буг,

Із винниць п'яний дим

лежить в пожовклім просі,

І жовтий листопад

в долоні білій вщух...

Я так тебе люблю.

Моїх молитв анданте...

А ти смієшся десь

і скрипка виграє...

Тобі танцює зал

і грають оркестранти,

Тобі якийсь мужик

вино червоне п'є.

Я думав, воля — це

коли вуздечка срібна,

І чорний кінь, і степ

без ворогів і меж...

А воля — це коли,
нікому не потрібний,
Ідеш крізь листопад,
який нікому теж...

Над мою нору торішню,
Над її мої печалі
Пропливає сніг і крига
Із човнами пополам.
Ах, як ми переживемо
І як житимемо далі!
А ще далі — ми не скажем
Ні печалі, ні човнам.

Все забудемо, крім того,
Що весна в полях мишкує,
Що цвісти, напевне, буде,
А не буде — теж цвісти.
Викотимо білу хатку
Ми на гору крем'яную,
Заживемо і забудем
Про Сізіфові понти.

— Добрий вечір, моя мила, —
Я казатиму під вечір,
— Добрий вечір, мій коханий, —
Вранці ти відповіси...
Ніч над містом триголовим...
На сьогодні все.

Федюк Тарас

До речі
Твої руки, твої плечі —
Невимовної краси.

Федюк Тарас

а все одно ми будемо завжди
гойдаються євангельські сади
ягнятко у руках мов білий дим
і німб як пес вгорнувся в узголов'ю
на водах ходять рибами сліди
це ми коли по водах йшли сюди
лишили їх — нерівні їх ряди
і плавники легкі налиті кров'ю

в пустелі жити де людей нема
де зрештою пісок із обома
поволі розбереться

наче змах

руки

гюрза ковзне своїм барханом
вода якою йшли або зима
якої тут нема і ти сама
нас вбережете буде наш роман
такою книжкою прости Господь романом

де хліб вода слова вино з води
і єресь: твої груди дві звізди
хай тінь впаде а ти не упади
на поясі твоєму в'язка кроків

Федюк Тарас

пісок граніт і письмена слюди
а все одно ми будемо завжди
ми вдвох ми єсть народ який ходив
по сорок шість
і сорок вісім років

Федюк Тарас

ресторан був районний і звався «супутник» але
сигарета була «стюардеса» коньяк називався
чотири
зірки

років — сімнадцять

цукерка світилась суфле
і життя починалось відсутністю повної міри

ще нескоро присниться вночі мертва мама і сніг
або виклює губи розгублених віршиків згряя
мотоцикли чекали нічних самогубців своїх
наших рук і дівчат і впечатаних в землю сараїв

232

наших битих гітар що не знали ні лорки ні нот
наших тихих пісень

про мальчішечку і прокурора
ще нескоро тебе продадуть за п'ятсот чи шістсот
еврів

ті які поруч стояли ще вчора або позавчора

але як ледь здригався коньяк як звивався і як
собі цвів

як темнів коли вже наливалось у склянку багато
як акація пахла всіма колючками і слів
не було і не треба: камоєнс камю кавабата

Федюк Тарас

біле плаття тремтіло між вуст і заглушених «яв»
і помада червона темніла обличчям розтерта
але тихо автобус на автовокзаті стояв
і водій іще спав

він був циган

година — четверта

Федюк Тарас

я прокинувся від головного а отже тупого болю
головне тепер випити пігулочку спазмалгону
прочитати молитву тиху

на понищення алкоголю
...тебе нема тебе не було тебе не буде до скону

тебе я придумав увечері вчора — не далі —
тоді я хотів ще придумувати це і таке інше
але звідки ці розсипані покотом

на підлозі коралі
і ці підозрілі розкидані де попало як вірші.

Цифри на папірці семизначні —

либонь номери телефонні
які записала напевно та якої нема не було
і не буде

які крутити — все одно що крутити пальцем
побіля скроні

бо результат той самий: тебе немає усюди

а далі — місто яке трамваями і сабвеями

зранку морили
шурхіт машин виповзає із-під гардинних китиць

Федюк Тарас

все що було — разом із пам'яттю та із надією
разом — згоріло
головне тепер правильно
попелом розпорядитись

Федюк Тарас

вийде вночі на кухню

тихо доп'є вино

одяг свій позбирає по двокімнатній квартирі

світло ввімкне і світло — як золоте руно

очі — якщо згадаю — хай тоді будуть сірі

сумочку — якщо мала сумочку — на плече

плащ потече від шиї на молоді коліна

я ніби буду спати

щоб не казати: «ще

трохи побудь зі мною»

і за якусь хвилину

двері собі здригнуться ліфт захрипить в стіні
треба було б доспати

але незручно якось

все-таки йде наза́вжди

все-таки глупа ніч

все-таки глупа мудрість

все-таки зодіаки

трохи перечекаю щоб не вернулась ще

чай на плиту поставлю — пара полізе вгору

вслухаюсь щоб почути в грудях пекельний щем

Федюк Тарас

і не почую щему —

щем закінчився вчора

легше стає відпускати

все що я мав — не моє:

світ час і простір включно з чашкою серед столу

і затихання кроків що завмиранням стає

і карамелька трамваю

що за цюкою Подолу

Федюк Тарас

Ти колись прочитаєш це.
Знов холодний циклон з Росії.
Упадуть на твоє лице
відблиск слів і господні вії.

У «Корчмі» що таки — корчма,
де і зараз усе погано,
ти мовчала мені двома
золотими, як лід, губами.

І летіли над стіл птахи
часом — пальців, а часом — диму,
і сміялись легкі гріхи,
і так легко з такими ними.

Обірвалось, як не було,
бо і що там було крім кави.
Замітало корчемне скло
золотими, як лід, снігами.

Я не знаю тепер, де ти.
Пахне воском різдвяна меса.
В кришталевій — до самоти —
попільничці горить адреса.

Федюк Тарас

Зеленіє в снігах вагон.
І залізна, як лід, дорога.
Забувати — нема кого.
І згадати — нема для кого.

СНИВО

Строкати коні, синіи серпангин,
І ліхтарі, і блазні на арені.
І довгі їх блазенські теревені,
І феєрверки, і аквамарин
В очах у акробатки, і польоти,
І знову блазень ходить на руках,
І слон танцює, і старенький маг
Вогонь ковтає. І лице навпроти.
Твоє лице. І блазні-диваки
Між нашими місцями в галереї.
Між нами світло й звуки. І мосі
Простягнутої в темряві руки
Не бачиш ти. І каламуть жовтава
Оповиває циркові вогні.
І моторошно робиться мені,
Бо надто затягнулася вистава.

Коли до губ твоїх лишається півподиху,
Коли до губ твоїх лишається півкроку —
Зіниці твої виткані із подиву,
В очах у тебе синьо і широко.

Щось шепчеш зачаровано і тихо ти,
Той шепіт мою душу синьо крає.
І забуваю я, що вмію дихати,
І що ходити вмію, забуваю.

А чорний птах повік твоїх здіймається
І впевненість мою кудись відмає.
Неступленим півкроку залишається,
Півподиху у горлі застрягає.

Зіниці твої виткані із подиву,
В очах у тебе синьо і широко,
Але до губ твоїх лишається півподиху,
До губ твоїх лишається півкроку.

Не питав я, ти звідки солодка така,
у якій ти купалася мові,
бо розмова текла, мов осіння ріка —
ні тепла, ні любові.

Тільки холод і злість, і туман від ріки,
за рікою — ліси лихоманить.
І сказав я тоді: попри все, ми таки
ще погани...

Але знає Господь, що прийде́ пізній гість
і покличе ще раз до розмови.
І статечний той гість вічну по́вість по́вість —
про любов і про смерть від любови.

І тектиме його позолочена річ,
як життя із життя витікає.
І оглянуся я, і побачу, що — ніч,
і нікого немає.

І з любов'ю — текла, і з клятьбою — текла
повз мене без мене.

Губився, як в ріках, в руках і роках
жінок безіменних.

То грівся, то мерз я у долях чужих, —
не долях, а хвищах, —
чорніших від щонайчорніших ожин
на кладовищах.

Жінки безіменні питали мене,
кого я шукаю.

Казав я: зітхання забуте одне,
мов чайку з Дунаю.

Бо горе тій чайці. Бо вміє Дунай
печалі топити.

Зітханню моему — останнє “прощай!”,
і — з Богом, і — квити!

Нехай чорніє, наче чорнослив,
нехай гірчить та гіркота вродлива.
Я тій любові ще не все простив,
і ще не все вона мені простила.

Я ту любов відбілю, відперу́
і заховаю за дроті́, за мури.
А час прийде — і мовчки заберу
в історію літератури.

Балада про золотих. I

З Василя Герасим'юка

Нас не оплаче пташина глотá
в кущиках глоду,
ми ж народились, моя золота,
з полум'я й льоду.

І не біда, що багряна зоря
в небі червонім,
бо загубили нас, зоре моя,
в Армагеддоні.

Тим бо й не тане в пригорщах сніг,
а обпікає,
тим бо й усіх, — від святих до публік, —
всіх ми прощаєм.

Вийшовши з віку цикут і покут,
з простору й часу,
ми пожаліли, що світимся тут
тільки по разу, —

тільки тоді, як маленька чота
в бій ішла плаєм...

— Ти пам'ятаєш, моя золота?

— Я пам'ятаю.

Балада про золотих. II

Ніч конала в снах і болота́х.
Шепоти лишались, як застави.
— Роздягнися з тіла, золота!
— Одягнися в тіло, золотавий!

І тяглась, як до гірських вершин,
до коси душа по зимних росах:
— Роздягнись, а ко́су залиши
хоч на пам'ять, золотоволоса!

Я б тебе такою напоїв
ніжністю, що і мене не треба.
— Як же ти чесатимеш її?
— Так, як вітер навесні дере́ва.

— Ти мені болиш, бо я болю́?..
І затихло. Тільки дощ метався.
Перші півні піяли зорю
двом безодням. Ранок починався.

Пам'ятник

Так довго не любив, що павуки
заткали павутинням губи,
що навіть ти, колишня, навіть ти —
вже як папірус: бо навіки згубиш,

як доторкнешся тінню згадки лиш.
І понад сили — бігти за рікою
непам'яті, голочачи комиш,
що просякає вмить твоєю кров'ю,

і неможливо (навіть якби й міг
на слово спромогтись) спитати Бога,
яке тисячоліття надворі
й куди мене веде моя дорога.

Тож Бог мовчить. І ти мовчиш, моя,
загублена в чужих постелях,
в чужих руках невмиваних... Мовляв,
то не життя без ліжка, а пустеля...

Так довго світ творив з дурних надій,
що сотні раз вже падав сніг і танув,
і відчуваю, що любові тій
ще за життя я пам'ятником стану.

ЗМІСТ

Андрусяк Іван

Колискова	3
«сонна осінь з голубами янголів...»	4
«нас зостанеться двоє...»	6
«і ці сніги шляхетного покрою...»	7

Антонич Богдан-Ігор

Елегія про ключі від кохання	8
Яворова повість	13

Бажан Микола

Перший сніг	14
-------------------	----

Бедрик Юрій

Єва	16
«Так тихо, мов ніхто і не відчув...»	17

Бойчук Богдан

Дві пісні	18
Подорож з учителем	20

Вінграновський Микола

«Ти плачеш. Плач...»	21
«Прицокало, прибилося, притекло...»	22
«Цю жінку я люблю. Така моя печаль...»	23
«Коли моя рука, то тиха, то лукава...»	24
«Ходить ніч твоя, ходить ніч моя...»	25
«У синьому небі я висіяв ліс...»	26
«Не починайся. Ні з очей...»	27
«Не руш мене. Я сам самую...»	28
«Ще під інеєм човен лежав без весла...»	30
«Вас так ніхто не любить. Я один...»	31
«Що сама тоненька, як бриндуша...»	32
«Поглянь і глянь: з-за весен зими стали...» ..	33

«Країно чорних брів...»	34
«Сеньйорито акаціє, добрий вечір...»	35

Вольвач Павло

«Похмура графіка лісів...»	36
«Ти десь тихо живеш...»	37
«А, може, це і називають щастям?...»	38
«Колись вона в мені давно...»	39
«Причащуся Києвом з гори...»	40

Герасим'юк Василь

«Я промчався тунелем тих літ...»	41
Коса	42
«Я в тебе запитав дорогу до зірок...»	45
«За нашу днину я тобі віддам...»	46
Елегія до Ольги	47
«Переписую знову чомусь...»	48

Гірник Павло

Чураївна	49
«Так минає не осінь...»	50
«Той білий-білий світ...»	51
«Говорилось аби і не дбалось...»	52

Грабовський Віктор

«...А пам'ятаєш...»	53
«День зустрічі, як день розлуки...»	54
«Душа моя наївною була...»	55
«Тобі чужа сумна моя душа...»	56
«...Ще не зима... Ще тільки падолист...»	57
Самота	58

Драч Іван

Лебединий етюд	59
Балада двох	60

«Пропало, пройшло, пролетіло...»	62
Таємниця	63
«Єдина, з твоїх фантазій...»	66

Жадан Сергій

Пластунка N	68
Паприка	70
Словники на службі церкві	73

Ірванець Олександр

Лоліта	76
Рік по розлуці	77
«У нас ще так багато нас — без нас...»	78
Лист крізь ніч	79

Калинець Ігор

«О кришталева синя сутінь...»	80
«Пасуться горобці у спориші...»	81
«Що покохали — понехали...»	82
Осінь	83

Кашка Володимир

«Зросло з ґрунтів, постало з вод...»	84
--	----

Кисельов Леонід

«Згадаєш їжака, що я приніс...»	86
---------------------------------------	----

Кичинський Анатолій

«Золота моя жінко, золота моя муко...»	87
«Наче в цілому світі — нікого...»	88
«Засинаю без тебе — і сниться...»	89
Кухонна елегія	90

Козаченко Іван

«Переждати цей дощ...»	91
Лови	92
Ранок	93

Кремiнь Дмитро	
Ромашка тисячолiття.....	95
Дощ на морi.....	98
Лазарук Мирослав	
«Ми сотворили рай з тобою...»	99
«Синi очi нiчних мотилiв...»	101
Левицький Михайло	
«Я ще тебе не називав...»	102
«Я завжди був закоханий в дерева...»	103
«Ця жiнка в сукнi голубiй...»	104
«Тодi ми ще були — на Ви...»	105
Лепкий Богдан	
«Не прошу любовi ани ласки...»	106
Лубкiвський Роман	
«...Прийди до мене ласкавим iменем...»	107
«Над зiмкнутими вiями твоїми...»	108
«Не муч мене...»	110
Лукiв Микола	
«Весна. Квiтують вишнi у саду...»	111
Запросини	112
На дачi.....	113
«Не повертайтесь на круги своя...»	114
«Не вимовлю нi слова. Помовчу...»	116
«Половина саду квiтне...»	117
Малишко Андрiй	
«Ми пiдем, де трави похилi...»	118
«Цвiтуть осiннi тихi небеса...»	119
Малкович Иван	
Шукання безсмертника	120
Тiльки спогад	123

З народних мотивів	124
Нещасливе кохання	125
«Мені подаровано...»	126
Юна майбутня дружина	127
Доля	128
Житіє оленяра	129

Махно Василь

«Та ніч була вільготна, як верлібр...»	130
--	-----

Мозолевський Борис

Червень	131
Його прихід	132
Жінка із передмістя	133
Ніч на Івана Купала	138

Москалець Кость

Вона	140
------------	-----

Олейко Володимир

«там, де почнешся не ти...»	142
«...твоє імено видихається гірко...»	144
Два етюди з Яремчі	145

Олесь Олександр

Чари ночі	148
«Люблю! Як в перший раз люблю...»	151

Олійник Борис

«Я до тебе йшов крізь далі...»	152
Мелодія	154
Парубоцька балада	156
«За рікою тільки вишні...»	159

Ольжич Олег

Акваріум	161
Диліжанс	162

Павличко Дмитро

- «Коли ми йшли удвох з тобою...» 163
«Був день, коли ніхто не плаче...» 165
«— Ми будем просто як товариші...» 166
«Моя любов — усохла деревина...» 167
«Горить суницями поляна...» 168
Ревнощі 169
«Моя любове, ти як Бог...» 170
«Ми вийдем з тобою на листя опале...» 171
«Дзвенить у зорях небо чисте...» 172
«Я стужився, мила, за тобою...» 173
«Над нашим світом і під нашим світом...» 174
«Відходив поїзд...» 175
«Ось я танцюю...» 176

Павлюк Ігор

- «Вдома. Літній бузковий вечір...» 177
«Берег як берег. Вода як вода...» 178
«Любов напала навесні...» 180

Плужник Євген

- «Дівчинку здибав колись маленьку...» 181
«Річний пісок слідок ноги твоєї...» 182
«Не чуючи перебирала ти...» 183
«Місток замшілий і хисткий...» 184

Рильський Максим

- «Вже червоніють помідори...» 185
«Яблука допіли, яблука червоні!...» 186
«На порозі гість веселий...» 187
«У теплі дні збирання винограду...» 188
Поцілунок 189
«Сніг падав безшелесно й рівно...» 190
«Ластівки літають, бо літається...» 191

«На білу гречку впали роси...» 192

Римарук Ігор

«У тьмі облещень і обмов...» 193

«Пригадай! — ми були тут...» 194

«слову важкому як жменя землиці...» 195

Сапеляк Степан

Осінній романс 196

Блюз до жовтої блузи 197

«любове, — кажу, — любовонько...» 198

Свідзінський Володимир

«В полум'ї був спервовіку...» 199

«Як тихо тут: земля і сонце!...» 200

«Теперішнє! Мов хатка картяна...» 201

«Аби заснув, приходиш крадькома...» 203

«Коли весь двір пірнав у тінь...» 204

Симоненко Василь

«Чорні від страждання мої ночі...» 205

«Вона прийшла, непрохана й неждана...» 207

Сосюра Володимир

«Білі акації будуть цвісти...» 208

«Ластівки на сонці, ластівки на сонці...» 209

Марія 210

Васильки 211

«Так ніхто не кохав...» 212

Стус Василь

«Горить сосна — од низу догори...» 214

«Тільки тобою білий святиться світ...» 216

«Мов лебедина, розкрилила...» 217

Талалай Леонід	
Люстерко	218
Тичина Павло	
«Коли ми йшли удвох з тобою...»	163
«О, панно Інно, панно Інно!..»	220
«Ви знаєте, як липа шелестить...»	221
Коли в твої очі дивлюся...	222
«Десь на дні мого серця...»	223
Федорак Назар	
Та, що рятує на водах	224
Із циклу «Згоріла корчма»	226
Федюк Тарас	
«Над мою нору торішню...»	228
«а все одно ми будемо завжди...»	230
«ресторан був районний...»	232
«я прокинувся...»	234
«вийде вночі на кухню...»	236
«Ти колись прочитаєш це...»	238
Фішбейн Мойсей	
Сниво	240
Чубай Григорій	
«Коли до губ твоїх лишається півподиху...»	241
Щавурський Борис	
«Не питав я, ти звідки солодка така...»	242
«І з любов'ю — текла...»	243
«Нехай чорніє, наче чорнослив...»	244
Балада про золотих	245
Пам'ятник	247

**УЛЮБЛЕНІ ВІРШІ
ПРО КОХАННЯ
ЖІНОЧИЙ ПРИМІРНИК**

Упорядник Б. Щавурський

*Головний редактор Б. Будний
Редактори Г. Осадко, Т. Риженко
Художник Р. Крамар
Верстка І. Демків*

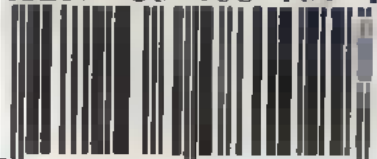
**Підписано до друку 10.11.2006. Формат 60×84/32.
Папір офсетний. Гарнітура Book Antiqua.
Умовн. друк. арк. 7,44. Умовн. фарбо-відб. 7,44.**

**Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.**

**Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com**

**Видавничо-виробниче підприємство “Місіонер”
80300, м. Жовква Львівської обл.
вул. Василянська, 4
Зам. № 639**

ISBN 966-408-109-4

9 789664 081099

ТОВАРИСТВО З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ВІСНИК» 7489, м. Київ, вулиця Бессігонська, 10